

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Daňová a účetní specifika vyplývající ze zaměření
činnosti zvoleného ekonomického subjektu**

**Tax and accounting specifics resulting from the
focus of the activity of selected economic entity**

Daniela Fišerová

Plzeň 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Daňová a účetní specifika vyplývající ze zaměření činnosti zvoleného ekonomického subjektu“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 19. 4. 2024

v. r. *Daniela Fišerová*

Zásady pro vypracování práce

1. Proved'te literární rešerši v oblasti relevantní pro analyzovanou problematiku.
2. Analyzujte způsob nastavení zpracování daní a účetnictví ve zvolené účetní jednotce.
3. Identifikujte a analyzujte specifika, která musí sledovaná účetní jednotka v rámci zajištění své činnosti v této oblasti řešit.
4. Vyhodno'te provedené analýzy.
5. Shrňte řešenou problematiku, stanovte případná doporučení.

Studijní program

Podniková ekonomika a management

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Marii Černé, Ph.D. za odborné vedení a cenné připomínky při zpracování práce. Poděkování dále patří p. Jaroslavu Fišerovi, majiteli obchodní společnosti Color Line s.r.o., za spolupráci při získávání materiálů.

Obsah

Úvod	6
1 Cíl práce a metodika řešení.....	7
1.1 Cíl práce	7
1.2 Metodika řešení	7
2 Charakteristika podnikání.....	8
2.1 Právní formy podnikání.....	9
2.1.1 Společnost s ručením omezeným.....	10
3 Účetnictví podnikatelů.....	13
3.1 Účetnictví dle právní úpravy v ČR.....	14
3.2 Digitalizace účetnictví.....	18
3.3 Nový zákon o účetnictví.....	19
4 Daňová problematika	20
4.1 Daně v ČR.....	22
4.2 Změny v legislativě ČR z hlediska daní od 1. 1. 2024.....	23
5 Účetní a daňová specifika s.r.o.	26
5.1 Vedení účetnictví	26
5.2 Daňové povinnosti	26
6 Malé a střední podnikání	29
6.1 Význam malých a středních podniků v ČR.....	29
7 Specifika předmětu podnikání zednictví	32
7.1 Živnostenské podnikání	32
7.1.1 Živnosti ohlašovací	33
7.1.2 Živnosti koncesované	33
7.2 Obsahová náplň živnosti „zednictví“	34

7.3	Historie a význam zednictví v ČR	34
7.4	Rizika předmětu podnikání zednictví.....	36
8	Představení subjektu Color Line s.r.o.	38
9	Analýza zpracování účetnictví.....	42
9.1	Aktiva.....	42
9.2	Pasiva	45
9.3	Náklady	46
9.4	Výnosy	49
9.5	Digitalizace účetnictví ve zvolené účetní jednotce	49
10	Analýza zpracování daní.....	51
11	Doporučení	54
	Závěr	58
	Seznam použitých zkratk	60
	Seznam použitých zdrojů	62
	Seznam tabulek	67
	Seznam obrázků.....	68
	Seznam příloh.....	69
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

V dnešním dynamickém a rychle se vyvíjejícím podnikatelském prostředí je optimalizace účetních postupů a zpracování daní ekonomického subjektu nezbytná pro udržení jeho finanční stability a dodržení požadavků podle platné legislativy. Předložená kvalifikační práce zkoumá vztah mezi zaměřením činnosti vybraného ekonomického subjektu a z něj vyplývajícími odpovídajícími daňovými a účetními specifiky. Pro zpracování praktické části práce byla vybrána společnost s ručením omezeným podnikající v oboru zednictví.

Zednické řemeslo představuje důležitou součást stavebního průmyslu, který nejenže formuje infrastrukturu, ale také ovlivňuje ekonomický růst a rozvoj společnosti. S rostoucí poptávkou po zednických pracích poskytovaných kvalifikovanými řemeslníky se stává potřebné porozumět specifickým daňovým a účetním aspektům, které ovlivňují finanční zdraví a obchodní úspěch daných podniků.

Poskytnutí poznatků a praktických doporučení má zvolenému ekonomickému subjektu dopomoci k jeho potřebné orientaci ve složitém prostředí daní a účetnictví v dnešní globální ekonomice. Kromě toho je kvalifikační práce zdůrazněním vzájemného působení mezi podnikatelskou činností společnosti a nastavením jejich daňových a účetních postupů. V konečném důsledku poskytne práce informace pro případné přehodnocení stávajících interních procesů pro přijímání správných finančních rozhodnutí a efektivitu v kontextu podnikání v oboru zednictví.

1 Cíl práce a metodika řešení

Pro zpracování kvalifikační práce byl zvolen následující cíl a metodika řešení.

1.1 Cíl práce

Cílem předkládané kvalifikační práce je vysvětlit a vyhodnotit na základě provedeného šetření způsob nastavení zpracování daní a účetnictví ve zvolené účetní jednotce a identifikovat specifika vyplývající z činnosti sledované účetní jednotky.

1.2 Metodika řešení

V kvalifikační práci bude provedena literární rešerše v oblastech relevantních dle zaměření vybraného ekonomického subjektu. Komparací platné legislativy, literárních a internetových zdrojů budou charakterizována témata, která musí zvolená účetní jednotka v rámci zajištění své činnosti řešit. V ekonomickém subjektu bude následně analyzován způsob nastavení zpracování daní a účetnictví. Postupy používané v účetní jednotce budou komparovány s teoretickými východisky uvedenými v první části kvalifikační práce. V závěru práce bude provedena syntéza zjištěných poznatků a stanovení případných doporučení účetní jednotce.

2 Charakteristika podnikání

Dle Drescher (2007) byl irský bankéř Richard Cantillon (1680–1734) první osobou, která vnesla slovo podnikatel do kontextu ekonomické teorie: "Podnikání je definováno jako samostatná výdělečná činnost jakéhokoli druhu. Podnikatelé nakupují za dané ceny v současnosti a prodávají za nejisté ceny v budoucnu. Podnikatel je nositelem nejistoty."

Podnikatelskou činnost upravuje v České republice (ČR) několik právních předpisů. Martinovičová a kol. (2014) mezi ně řadí:

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový občanský zákoník“),
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obchodních korporacích“),
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“),
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“).

Nový občanský zákoník v souvislosti s podnikáním definuje pouze osobu podnikatele. Charakterizuje jej § 420 tohoto zákona: „Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“

Taušl Procházková a kol. (2017) charakterizují, pro lepší porozumění definice, jednotlivé pojmy týkající se podnikání, které shrnují jeho podstatu:

- soustavnost – činnost je vykonávána opakovaně, pravidelně,
- samostatnost – fyzická osoba jedná osobně, právnická osoba jedná prostřednictvím statutárního orgánu,
- vlastní jméno – právní úkony činí fyzická osoba svým jménem a příjmením, právnická osoba pod svým názvem,
- vlastní odpovědnost – podnikatel (fyzická či právnická osoba) nese veškeré riziko za výsledky své činnosti,
- dosažení zisku – činnost je vykonávána s úmyslem docílit zisku.

Srpová a kol. (2010) definují 3 základní přístupy k pojetí podnikání:

- ekonomický – zaměřen na studium role podnikatele v ekonomickém rozvoji. Dle Schumpetera (citovaný v Srpové a kol., 2010, s. 18) je podnikatel mimořádná osoba-inovátor, který přináší změnu v produktu nebo v technologickém procesu, a tím vytváří přidanou hodnotu.
- Psychologický – zaměřen na hledání typických vlastností podnikatele. Taušl Procházková a kol. (2017) rozdělují osobní předpoklady k podnikání na dispozice (schopnosti, vědomosti, dovednosti) a osobní vlastnosti.
- Sociálně-ekonomický – zaměřen hlavně na hledání vlivu sociálně-ekonomického prostředí na úspěch v podnikání.

Veber a kol. (2012) doplňují také čtvrté – právní pojetí podnikání, vztahující se k platné legislativě dané země upravující podnikatelskou činnost.

2.1 Právní formy podnikání

Dle Taušl Procházkové a kol. (2017) představuje vhodná volba právní formy podnikání velice důležité rozhodnutí, které významně ovlivňuje následné podnikání. Budoucí podnikatel musí zvážit řadu aspektů, na základě kterých zvolí danou právní formu podnikání. Taušl Procházková a kol. (2017) mezi ně řadí:

- počet zakladatelů,	- dostupnost cizích zdrojů,
- oprávnění k řízení,	- vyjednávací síla podniku,
- nároky na počáteční kapitál,	- daňové zatížení,
- způsob a rozsah ručení
za závazky podniku
podnikatelem,	- zveřejňovací povinnost,
- účast na zisku/ztrátě,	- finanční a administrativní
náročnost spojená se založením
a provozem podniku.

Rydvalová (2014) doplňuje další skutečnosti:

- účel založení,
- předepsané formalities spojené se založením firmy,
- zastupování podniku,
- subjektivní pohled, pocit, potřeba podnikatele,
- možnost vedení daňové evidence u fyzických osob samostatně výdělečně činných, oproti povinnosti obchodních společností vést účetnictví.

Dle Mečířové (2019) lze formy podnikání rozdělit na dvě skupiny, a to na podnikání fyzických osob (myšleny osoby samostatně výdělečně činné – OSVČ) a právnických osob.

Individuální podnikatel jako **fyzická osoba** (FO) je na základě živnostenského zákona povinna získat živnostenské nebo jiné oprávnění k provozování podnikatelské činnosti. Podmínky pro provozování živnosti jsou podrobněji popsány dále v textu (kapitola 7.1 Živnostenské podnikání).

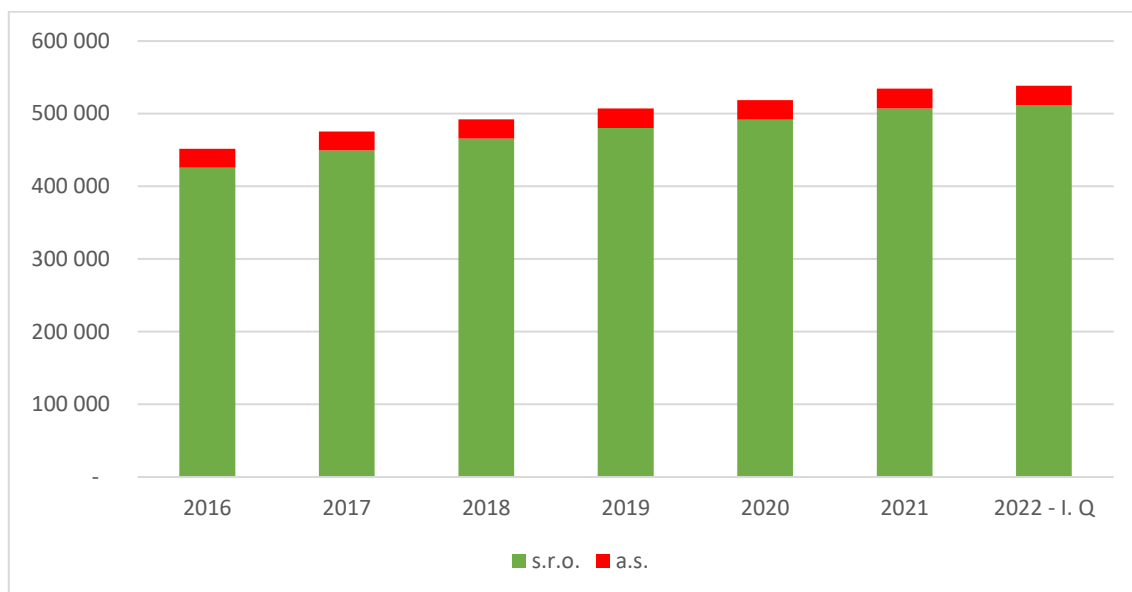
Právnické osoby (PO), které svým účelem naplňují definici podnikatelských subjektů (nikoli státní podniky, veřejné vysoké školy, územně samosprávné celky – např. obce, fundace) se dle Rydvalové (2014) označují jako obchodní korporace. Zákon o obchodních korporacích v § 1 odst. 1 rozděluje obchodní korporace na obchodní společnosti (společnosti) a družstva. V § 1 odst. 2 tohoto zákona je dále vymezeno členění společností: „Společnostmi jsou veřejná obchodní společnost a komanditní společnost (dále jen „osobní společnost“), společnost s ručením omezeným a akciová společnost (dále jen „kapitálová společnost“) a evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení.“

Pro účely předložené kvalifikační práce bude podrobněji charakterizována pouze společnost s ručením omezeným.

2.1.1 Společnost s ručením omezeným

Náročné období pro podnikatele v letech 2020–2021 způsobilo pokles tempa vzniku nových podnikatelských subjektů v ČR. Mezi hlavní důvody patří vypuknutí pandemie COVID-19, problémy s dodávkami zboží z Asie na konci roku 2021, inflace a zvýšená cena zboží a služeb, a v současnosti také ruská agrese vůči Ukrajině. I přesto si však počet kapitálových společností v ČR zachoval svůj mírný růst. K prvnímu čtvrtletí roku 2022 je evidováno celkem 538 620 kapitálových společností. Společnosti s ručením omezeným si přitom s jejich celkovým počtem (511 593) udržely drtivou většinu podílu (95 %) na kapitálových společnostech oproti akciovým společnostem (Businessinfo.cz, 2022).

Obr. 1: Vývoj počtu kapitálových společností v ČR (2016–I.Q 2022)

Zdroj: Dun & Bradstreet (2022), zpracováno autorkou

Základní charakteristika společnosti s ručením omezeným je pro větší přehlednost shrnuta v následující tabulce:

Tab. 1: Charakteristika společnosti s ručením omezeným

Řešená oblast	Detailní informace
Zakladatelský dokument	Společenská smlouva nebo zakladatelská listina (v případě založení společnosti jediným zakladatelem).
Název společnosti	Firma obsahuje označení „společnost s ručením omezeným“, které může být nahrazeno zkratkou „spol. s r.o.“ nebo „s.r.o.“.
Počet společníků	Společnost může založit jediný zakladatel (PO nebo FO). Maximální počet společníků není omezen.
Vkladová povinnost	Minimální výše základního kapitálu je 1 Kč. Jedná se o souhrn vkladů všech společníků. Výše vkladu může být pro jednotlivé podíly stanovena rozdílně a je uvedena ve společenské smlouvě včetně lhůty pro její splnění (nejpozději však do 5 let ode dne vzniku společnosti nebo od převzetí vkladové povinnosti za trvání společnosti).

Řešená oblast	Detailní informace
Ručení za dluhy společnosti	Za dluhy společnosti ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.
Podíl společníka	Určuje se podle poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu, ledaže společenská smlouva určí jinak.
Orgány společnosti	Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada. Její působnost vykonává v případě jednočlenné společnosti její společník. Statutárním orgánem je každý jednatel, ledaže společenská smlouva určí, že více jednatelů tvoří kolektivní orgán. Nepovinně je možné zřídit dozorčí radu v roli kontrolního orgánu.
Dělení zisku / ztráty	Rozdělení zisku a úhrady ztrát patří do působnosti valné hromady.

Zdroj: Zákon č. 90/2012 Sb., Taušl Procházková a kol. (2017) a Businessinfo.cz (2019); zpracováno autorkou

3 Účetnictví podnikatelů

Dle Vlčkové (2020) se účetnictví jako vědní obor vyvíjí již několik staletí. Novotný (2023) a Vlčková (2020) uvádějí, že první systematické vedení účetních knih podvojným zápisem používal v 15. století italský matematik a ekonom Luca Pacioli, který jej popsal ve svém spisu z roku 1494 „Tractatus de computis et scripturis“. Skálová a Suková (2023) však konstatují, že lze předpokládat, že se v praxi již používalo, postupně vyvíjelo a zdokonalovalo v italských městských státech již po dvě století před uvedeným datem. Za původní cíle a funkce účetnictví považují Skálová a Suková (2023) vedení soustavných záznamů o podnikových jevech a poskytování spolehlivých informací pro budoucí rozhodování a řízení. „Vývoj účetnictví představuje současně rozšiřování jeho funkcí při zachování jeho základních principů a poslání.“ konstatuje Novotný (2023, s. 16).

Dvořáková (2021) definuje účetnictví v nejširším slova smyslu v kontextu historického vývoje jako systém záznamů, jejichž předmětem je sledování hospodaření konkrétních subjektů. Vlčková (2020) charakterizuje účetnictví jako písemné zaznamenávání informací o uskutečněných hospodářských a ekonomických událostech, a to v peněžních jednotkách. Dle Dvořákové (2021), Novotného (2023) a Vlčkové (2020) se **předmětem účetnictví** v současnosti rozumí poskytnutí informací o stavu a pohybu majetku (aktivech), který může účetní jednotka při svém podnikání užívat, a o zdrojích jeho krytí (pasivech). Cílem účetnictví je dále podat jeho uživatelům informace o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření. Hinke a Bárková (2017) kladou důraz na **základní funkci** finančního účetnictví, za kterou považují poskytnutí spolehlivých dat všem jeho uživatelům nejen pro hodnocení výkonnosti společnosti v minulosti, ale i pro schopnost učinění správných rozhodnutí do budoucnosti. Účetnictví je však v současnosti chápáno v širším kontextu. Carnegie a kol. (2021) například usilují o rozpoutání diskuse o nové definici účetnictví jakožto technické, společenské a morální praxi, která se zabývá udržitelným využíváním zdrojů a řádnou odpovědností vůči zainteresovaným stranám, za účelem rozkvětu organizace, lidí a přírody.

3.1 Účetnictví dle právní úpravy v ČR

Činnost podniku lze dle Vlčkové (2020) evidovat dvojím způsobem:

- vedením daňové evidence, upravenou zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „zákon o daních z příjmů“),
- vedením účetnictví, vycházející ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „zákon o účetnictví“).

Podle Skálové a Sukové (2023) stanoví zákon o účetnictví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost. Zákon vymezuje osoby, na které se vztahuje – tzv. **účetní jednotky** (ÚJ), mezi které patří například právnické osoby, které mají sídlo na území ČR.

Účetní jednotky, které vedou **účetnictví** v plném nebo zjednodušeném rozsahu, účtují podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření zjištěným za dané účetní období. Vybrané účetní jednotky (např. spolky) mohou vést **jednoduché účetnictví**, jehož předmětem je evidence výdajů, příjmů, majetku a závazků (Finanční správa, 2023).

Vlčková (2020) charakterizuje **účetní období** pro vedení účetnictví jako 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, které se může shodovat s kalendářním rokem nebo hospodářským rokem, začínajícím prvním dnem jiného kalendářního měsíce, než je leden.

Skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví (účetní případy) zachycují účetní jednotky na základě **účetních dokladů** obsahujících následující náležitosti:

- označení účetního dokladu,
- obsah účetního případu a jeho účastníky,
- peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,
- okamžik vyhotovení účetního dokladu,
- okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu,
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování (Finanční správa, 2023).

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů, které blíže definuje zákon o účetnictví. Ustanovení § 4 odst. 8 tohoto zákona stanoví, že: „Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví zejména směrnou účtovou osnovu, uspořádání a označování položek účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, obsahové vymezení těchto závěrek, účetní metody, podmínky předávání a přebírání účetních záznamů a ostatní podmínky vedení účetnictví stanovené prováděcími právními předpisy“. Úkolem **směrné účtové osnovy** je dle Haas Kubátové (2020) uspořádání a označení účtových tříd a účtových skupin pro účtování.

Dle Novotného (2023) musí účetnictví každé účetní jednotky respektovat určitá pravidla, aby plně realizovalo všechny funkce a plnilo úkoly na něj kladené. Soubor pravidel, která podniky dodržují při vedení účetnictví a sestavování účetních výkazů, jsou označovány jako všeobecně uznávané **účetní zásady** (Skálová & Suková, 2023; Vlčková, 2020). „Akceptování systému zásad a předpokladů umožní vytvoření základny pro prezentaci srovnatelných účetních výkazů.“ konstatuje Dvořáková (2021, s. 21).

Podle Vlčkové (2020) mohou být zásady vyhlášené a nevyhlášené. Uvádí, že zákon o účetnictví stanovuje následující základní účetní zásady:

- zásada věrného a poctivého zobrazení skutečnosti (§ 7 odst. 1 a 2), přičemž musí být dodržena zásada opatrnosti a správnost při aplikaci platných předpisů a postupů,
- zásada stálosti účetních metod (§ 7 odst. 4),
- zásada bilanční kontinuity (§ 19 odst. 4) - počáteční zůstatky účtů, které obsahuje rozvaha, jimiž se otevírá účetní období, navazují na konečné zůstatky rozvahových účtů, jimiž se bezprostředně předcházející období uzavřelo,
- aktuální princip (§ 3) - účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, se kterým tyto skutečnosti časově a věcně souvisejí,
- zákaz kompenzace (§ 7 odst. 6) – zákaz vzájemného započítávání mezi jednotlivými položkami aktiv a pasiv a položkami nákladů a výnosů,
- zásada opatrnosti (§ 26) - vyjadřuje nutnost rezerv, opravných položek a odpisů majetku.

Novotný (2023) a Vlčková (2020) považují věrný a poctivý obraz účetnictví za nejdůležitější účetní zásadu, nadřazenou všem ostatním. Obsah položek účetní závěrky

má podle této zásady odpovídat skutečnému stavu a být v souladu s účetními metodami. „Zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody takovým způsobem, který vede k dosažení věrnosti.“ uvádí Vlčková (2020, s. 20).

Autoři Dvořáková (2021), Novotný (2023) a Skálová a Suková (2023) shrnují další všeobecně uznávané zásady a předpoklady:

- zásada účetní jednotky – vymezení ekonomického celku, za které je účetnictví vedeno, k němuž se vztahují účetní operace a sestavené účetní výkazy,
- předpoklad trvání podniku (going concern) – zásada neomezeného trvání účetní jednotky,
- zásada periodicity – zjišťování výsledku hospodaření a finanční situace účetní jednotky v pravidelných intervalech,
- zásada objektivitu účetních informací – účtování o změnách aktiv a pasiv až když jsou objektivně zjištěny,
- zásada přednosti obsahu před formou.

„Za správnost účetnictví odpovídá účetní jednotka, a to i v případě, že účetnictví vede jiná organizace (tzv. outsourcing účetních prací).“ doplňuje Vlčková (2020, s. 1).

Další povinnosti související s vedením účetnictví upravují dle Hinke a Bárkové (2017) a Skálové a Sukové (2023) následující předpisy:

- **vyhláška č. 500/2002 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, rozpracovává některá ustanovení zákona o účetnictví pro podrobnější úpravy (zejména účetní závěrka, směrná účtová osnova na úrovni skupin účtů, účetní metody a jejich použití, konsolidovaná účetní závěrka),
- **České účetní standardy**, jejichž vydání je zakotveno do zákona o účetnictví. Jejich cílem je dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami a zajištění vyšší míry srovnatelnosti účetních závěrek. Tvorbu a vydávání zajišťuje Ministerstvo financí ČR.

Zákon o účetnictví člení účetní jednotky do jednotlivých **kategorií** podle tří kritérií: úhrn aktiv zjištěný z rozvahy, roční úhrn čistého obrátu a průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období. Účetní jednotka spadá do kategorie větší ÚJ, pokud překračuje alespoň 2 z hraničních hodnot uvedených v následující tabulce:

Tab. 2: Kategorie účetních jednotek

Kategorie ÚJ	Aktiva	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období
mikro	9 000 000 Kč	18 000 000 Kč	10
malá	100 000 000 Kč	200 000 000 Kč	50
střední	500 000 000 Kč	1 000 000 000 Kč	250
velká	Účetní jednotka, která k rozvahovému dni překračuje alespoň 2 hraniční hodnoty střední účetní jednotky. Vždy se o velkou ÚJ jedná v případě subjektu veřejného zájmu či vybrané ÚJ.		

Zdroj: Zákon č. 563/2002 Sb., o účetnictví (2023), zpracováno autorkou

„Kategorizace umožňuje lépe přizpůsobit povinnosti při vykazování a zveřejňování informací z účetnictví.“ konstatují Skálová a Suková (2023, s. 12).

Na konci každého účetního období je sestavována **účetní závěrka**, jejíž obsah je vymezen v § 18 odst. 2 zákona o účetnictví. Sestavována je v plném nebo ve zkráceném rozsahu dle kategorie účetní jednotky. Tvoří ji účetní výkazy:

- **rozvaha**, podávající na straně aktiv přehled o formách majetku a na straně pasiv informující o zdrojích jeho krytí (Hinke & Bárková, 2017),
- **výkaz zisku a ztráty**, obsahující položky nákladů, výnosů a výsledku hospodaření (Skálová & Suková, 2023),
- **příloha**, která má dle Novotného (2023) za povinnost vysvětlit a doplnit informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty.

„Účetní závěrka může zahrnovat i přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu.“ doplňuje Finanční správa (2023). Přehled o peněžních tocích (cashflow) vysvětluje dle Novotného (2023) příčiny přírůstků a úbytků peněžní hotovosti ve 3 částech: provozní, finanční a investiční. Přehled o změnách vlastního kapitálu podává dle Vlčkové (2020) informace o zvýšení nebo snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny (den, ke kterému se účetní závěrka sestavuje).

„Posláním účetnictví je přinášet informace o účetní jednotce různým subjektům, které tyto informace potřebují a vyžadují z nejrůznějších důvodů.“ uvádí Dvořáková (2021, s. 15), která člení **uživatele účetních informací** na:

- interní – manažeři účetní jednotky, vlastníci (stojící na pomezí mezi uživateli interními a externími v závislosti na právní formě podnikání a na jejich angažovanosti ve vedení společnosti),
- externí – současní i potenciální investoři a věřitelé, zaměstnanci, obchodní partneři (dodavatelé, odběratelé), konkurenční podniky, vláda, státní orgány a úřady či veřejnost.

Zainteresované strany disponují odlišnými požadavky. Účetnictví na ně reaguje svou specializací, rozdělením na dvě větve – **účetnictví finanční**, konstruováno primárně (ne výhradně) pro potřeby externích uživatelů, a **manažerské**, určené především interním uživatelům účetních informací. Finanční účetnictví poskytuje ucelený soubor informací o podnikových skutečnostech, manažerské účetnictví tvoří soubor různorodých informací potřebných k efektivnímu řízení v rámci daného obchodního závodu. Zatímco finanční účetnictví podléhá právní regulaci a je postaveno na nutnosti dodržovat určité postupy a metodické prvky, manažerské účetnictví není právně upraveno a je plně v kompetenci obchodního závodu pro přizpůsobení jeho konkrétním podmínkám (Dvořáková, 2021; Skálová, 2023).

3.2 Digitalizace účetnictví

Leitner-Hanetseder a kol. (2021) považují digitalizaci za jednu z největších a nejtrvalejších změn v dnešní společnosti, která zasahuje do mnoha oblastí našeho života. Podle Losbichlera a Lehnera (2021) se digitalizace v účetnictví projevuje jak na straně automatizace rutinních činností, tak na straně podpory či automatizace náročných analytických činností (ve formě strojových prognóz a zapojení umělé inteligence). „V současné době se účetnictví vede především pomocí výpočetní techniky, je to tak tzv. počítačové zpracování účetnictví.“ potvrzuje Rubáková (2015, s. 13). Stejně jako mnoho jiných činností, vedení účetnictví se s příchodem výpočetní techniky značně urychlilo a tím i zjednodušilo. Manuální písemné zaznamenávání informací o hospodářských jevech podniku se tak postupně přesunulo do digitální formy. Schallmo a Williams (2018) mimo jiné uvádějí, že digitální transformace ovlivňuje různé oblasti společnosti a ekonomiky, jelikož otevírá nové možnosti vytváření sítí

a umožňuje spolupráci mezi různými aktéry. Anton (2023) doplňuje, že digitalizace je proces, kterému podléhají i účetní firmy, pokud chtějí zůstat konkurenceschopné a uspokojit potřeby komunikace se zákazníky.

3.3 Nový zákon o účetnictví

V současné době se nachází v legislativním procesu nový zákon o účetnictví, jehož účinnost byla dle Deníku veřejné správy (2023) z původně plánovaného 1. 1. 2024 posunuta až na leden 2025. Ekonom SYSTÉM (2023) uvádí několik hlavních změn, které by mělo nové znění zákona přinést:

- kladení většího důrazu na účetní výkaznictví, jeho ověřování a zveřejňování, a až poté na samotné vedení účetnictví,
- již jen dobrovolnost vedení účetnictví fyzickou osobou,
- změna kritérií pro povinný audit, zvláště pro malé účetní jednotky,
- výrazná a očekávaná změna možnosti vedení účetnictví i účetního výkaznictví v jiné měně, než je česká koruna,
- úprava části zákona týkající se definice pojmů, oceňování, konsolidace, obsahu účetní závěrky a výroční zprávy nebo přestupků a pokut.

Podle stávající legislativní úpravy by naopak měla zůstat zachována kategorizace účetních jednotek, a to včetně číselných kritérií.

4 Daňová problematika

Pavlásek a Hejduková (2011) označují daň za historickou kategorii, která ve svém vývoji postupně měnila svoji formu i obsah. Původně příležitostné zdroje panovníka, vybírané v naturální podobě, se dle Širokého (2008) vyvinuly v pravidelné platby povinné pro všechny ekonomické subjekty, tvořící hlavní zdroj příjmů rozpočtů států.

V současnosti je jednoznačná definice daní poněkud problematická. Jak konstatuje Hejduková (2015), daním lze přiřadit různé charakteristiky a autoři zabývající se veřejnými financemi a daňovou problematikou k definicím daní přistupují různě. Široký (2008) považuje za nejčastější definici tu, která definuje daň jako povinnou, zákonem předem stanovenou částku, kterou se odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu ekonomickému subjektu. Pavlásek a Hejduková (2011) dále doplňují, že daň je platba neúčelová, neekvivalentního charakteru, většinou se pravidelně opakující, s přesně určenou výší sazby, vybírající se na základě zákona. „V některých případech při definování daňových příjmů se však od těchto charakteristik odchylujeme, a to zejména v případě účelovosti a ekvivalence. Například silniční daň, kterou bezesporu za daň považujeme, je účelová.“ namítají však Maaytová a kol. (2015). Kubátová (2018) popisuje daň jako transfer finančních prostředků od soukromého k veřejnému sektoru.

Hejduková (2015) vymezuje dvě pojetí daní: právní a ekonomické. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“) vymezuje daň v § 2 odst. 3 následovně:

- a) peněžité plnění, které zákon označuje jako **daň, clo nebo poplatek**,
- b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona,
- c) peněžité plnění v rámci dělené správy.

Vančurová a kol. (citování v Hejdukové, 2015, s. 86) spatřuje ekonomické pojetí v naplnění, dříve již uvedených, základních charakteristik daní. Teplý a Černohorský (2011) proto do daňových příjmů státního rozpočtu započítávají i příjmy ze sociálního, příp. zdravotního pojištění (vyvedeny v ČR do rozpočtů zdravotních pojišťoven).

Hamerníková (2017) pokládá za hlavní účely daní:

- rozpočtový účel, který spočívá v potřebě výběru finančních prostředků do státní pokladny – „Význam daní jakožto příjmů veřejných rozpočtů vyjadřuje jejich podíl na celkových příjmech, který v ČR dosahuje více než 90 %.“ doplňuje Kubátová (2018, s. 19),
- odrazení daňových poplatníků od spotřeby zdraví škodlivých výrobků a zároveň ochrana životního prostředí – „Faktem ale zůstává skutečnost, že tento typ zdanění přináší do státní pokladny jistý a dlouhodobě stabilní výnos.“ konstatuje Hamerníková (2017, s. 45).

Daně by měly dle Širokého (2008) v ekonomice napomáhat veřejným financím plnit **tři funkce**:

- alokační, která řeší problematiku investování (umíst'ování) vládních výdajů a optimálního rozdělení mezi veřejnou a soukromou spotřebou,
- (re)distribuční – vláda prostřednictvím daní a transferových plateb ovlivňuje (re)distribuci důchodů,
- stabilizační, tedy zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability.

Kubátová citovaná v Hejdukové (2015, s. 84) dále uvádí historicky nejstarší funkci daní – fiskální, která tkví v naplňování veřejných rozpočtů.

Pavlásek a Hejduková (2011) rozčleňují daně podle několika hledisek:

- podle předmětu zdanění na daně důchodové, majetkové a ze spotřeby,
- podle rozpočtového určení na daně svěřené (výnos plyne do jediného rozpočtu) a sdílené (výnos je rozdělen do několika veřejných rozpočtů),
- podle subjektu, který daň platí na daně placené domácnostmi a daně placené podniky,
- podle dopadu daně na poplatníka na přímé a nepřímé daně.

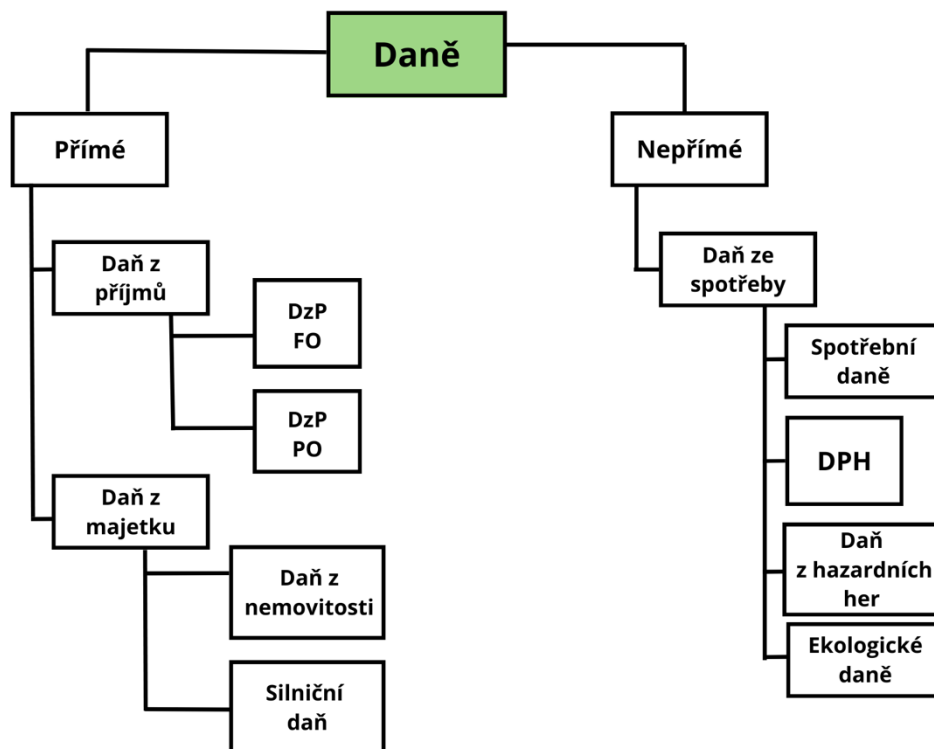
Poslední rozlišení daní považuje Kubátová (2018) za jedno z nejzákladnějších. Uvádí, že daně přímé platí poplatník na úkor svého důchodu a předpokládá, že je nemůže přenést na jiný subjekt (daně z důchodu a daně majetkové). Daně nepřímé pak popisuje

jako takové, u kterých se předpokládá, že je subjekt, který daň odvádí, neplatí z vlastního důchodu, ale že je přenáší na jiný subjekt (daně ze spotřeby, daň z přidané hodnoty, cla).

4.1 Daně v ČR

Na následujícím obrázku je zobrazen současný systém daní v ČR:

Obr. 2: Daňový systém ČR

Zdroj: Finanční správa (2023), zpracováno autorkou

Mezi spotřební daně je řazena daň z minerálních olejů, z lihu, z piva, z vína a meziproductů, z tabákových výrobků, ze zahříváných tabákových výrobků a daň ze surového tabáku. Ekologické daně pak tvoří daň z elektřiny, ze zemního plynu a některých dalších plynů a daň z pevných paliv.

„Daňové systémy vyspělých zemí se do dnešní doby vyvíjely postupně po mnohá staletí. Význam v minulosti klíčových majetkových daní (daně z pozemků a usedlostí) se postupně snižoval a tyto daně byly rozpočtově nahrazovány zdaněním spotřeby (selektivní zdanění spotřeby vybraných komodit, jako je lín, pivo, tabák, benzin apod.) a zdaněním příjmů (zdanění mezd, zisku podnikajících fyzických i právnických osob).

Moderní daňové systémy jsou založeny na zdanění tří předmětů (tzv. předměty daně). Patří k nim **příjem, spotřeba a majetek**.“ dodávají Ochrana a kol. (2010, s. 109).

Dle Businessinfo.cz (2020) upravuje jednotlivé druhy daní velké množství právních předpisů, v nichž je vždy konkrétně stanoveno, jak se daň vyměřuje či jaká je lhůta pro její zaplacení. Daňový řád upravuje daň obecně a poskytuje tak rámec pro úpravu speciální. Mezi předpisy upravující jednotlivé daně patří:

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“),
- zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z nemovitých věcí“),
- zákon ČNR č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o dani silniční“),
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“),
- zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“),
- vybraná ustanovení zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů (Marková, 2023).

4.2 Změny v legislativě ČR z hlediska daní od 1. 1. 2024

V současné době je ve společnosti aktivně diskutován tzv. konsolidační balíček, součást ozdravného plánu pro veřejné finance. Plán představila vláda premiéra Petra Fialy symbolicky za pět minut dvanáct hodin dne 11. 5. 2023 pod názvem „Česko ve formě“ (Vláda ČR, 2023). Jeho hlavním cílem je podle premiéra zásadní změna trendu rostoucího zadlužování státu. Linx a kol. (2023) uvádějí, že součástí konsolidačního balíčku jsou poměrně zásadní úpravy některých ustanovení daňových zákonů s účinností od 1. 1. 2024.

Konsolidační balíček se dotýká daňové problematiky jak u fyzických, tak u právnických osob. Dosavadní hranice uplatnění 23% sazby daně z příjmů **fyzických osob** se ze 48násobku průměrné mzdy snížila na 36násobek. Daňové úspory se dle Linx a kol. (2023) dále týkají omezení nebo zrušení daňových výjimek a slev na dani. Bartůšková (2023) uvádí následující:

- uplatnění slevy na manžela či manželku je nově možné pouze na manžela nebo manželku pečující o dítě do 3 let věku,
- zrušení školkovného, tj. sleva za umístění dítěte,
- zrušení slevy na studenta, tj. sleva u poplatníka po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let,
- zrušení nezdanitelných částek základu daně jako jsou zaplacené členské příspěvky odborové organizaci a odpočet úhrad za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.

Další ze změn má dopad na zaměstnance, kteří mají nově povinnost odvádět dodatečnou platbu 0,6 % z hrubé mzdy do systému nemocenského pojištění. Morávek (2023) shrnuje změny v oblasti dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, tj. dohoda o provedení práce (DPP) a dohoda o pracovní činnosti (DPČ). Zaměstnancům, kterým náleží odměna z dohody, jsou dle zákoníku práce poskytovány nově i příplatky nebo náhradní volno, popř. náhrada odměny z dohody. Jedná se o příplatky za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci o sobotách a nedělích. „Novela také počítá s tím, že pracovníci dělající na DPČ či DPP získají nárok na dovolenou.“ doplňuje Morávek (2023). Jake&James (2023) dále informuje o zvýšení vyměřovacího základu pro sociální pojištění fyzických osob samostatně výdělečně činných z 50 % na 55 %.

Za jednu z nejvýznamnějších změn lze považovat zvýšení sazby daně z příjmů **právnických osob** z dosavadních 19 % na 21 %, čímž se ČR dle odůvodnění Vlády ČR přiblíží k evropskému průměru. Zároveň se stane 100% rozpočtově určena státnímu rozpočtu (Úřad vlády České republiky, 2023). Dle Linxe a kol. (2023) budou dále v období od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2028 uplatňovány mimořádné odpisy pouze u elektromobilů.

Změny neminuly ani jednu z nejvýdělečnějších daní – daň z přidané hodnoty (DPH). Na návrh vlády premiéra Petra Fialy došlo podle zákona o dani z přidané hodnoty k redukci počtu sazeb na základní 21 % a sníženou 12 % (sjednocením dosavadních dvou snížených sazeb 15 a 10 %) pro zjednodušení systému DPH. Knihy a některé další zboží jsou nově od daně osvobozeny (Úřad vlády České republiky, 2023).

5 Účetní a daňová specifika s.r.o.

Pro účely praktické části předložené kvalifikační práce shrnuje tato kapitola účetní a daňová specifika s.r.o. podle legislativy platné pro rok 2023.

5.1 Vedení účetnictví

Společnost s ručením omezeným je podle zákona o účetnictví jakožto účetní jednotka povinna vést **účetnictví** ode dne svého vzniku, tedy od data zápisu společnosti do obchodního rejstříku, a to v plném rozsahu. Rozsah výkaznictví je určen zařazením konkrétní s.r.o. do příslušné kategorie účetní jednotky. Vychopeň (2022) uvádí, že s.r.o. patří mezi účetní jednotky, které jsou povinny zveřejňovat účetní závěrku a výroční zprávu, a to jejich uložení do sbírky listin obchodního rejstříku. Zákon o účetnictví ovšem stanovuje, že výroční zprávu mají povinnost vyhotovit pouze účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Vychopeň (2022) dále uvádí, že s.r.o. by také měla mít zpracován svůj vnitřní účetní předpis (směrnici), který umožní aplikovat obecná pravidla stanovená účetními předpisy a dalšími právními předpisy v konkrétních podmínkách společnosti. „Účetnictví musí být vedeno až do dne zániku s.r.o., přičemž musí být vedeno za celou společnost jako jeden celek.“ doplňuje Vychopeň (2022, s. 40).

5.2 Daňové povinnosti

Podle konkrétní činnosti společnosti s ručeným omezením, může mít společnost povinnost odvádět hned několik daní uvedených na obrázku č. 2: Daňový systém ČR. Podle § 3 daňového řádu vzniká daňová povinnost okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající. Daňovému subjektu přitom vzniká registrační povinnost.

Podle zákona o daních z příjmů je jedním z poplatníků **daně z příjmů právnických osob** i zmiňovaná s.r.o. Sazba daně je pro rok 2023 stanovena na 19 % ze základu daně, přičemž zdaňovacím obdobím je kalendářní či hospodářský rok. Pro zjištění základu daně se vychází z výsledku hospodaření zjištěného z účetnictví. Jake&James (2022) dále uvádí, že při vyplácení podílu na zisku společníkům (fyzické či právnické osobě) podléhá částka 15% **dani z příjmu vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně**. V případě PO existuje možnost tento příjem od daně z příjmů na straně příjemce

osvobodit, avšak pouze při splnění podmínky držby alespoň 10% podílu ve společnosti po dobu minimálně 12 měsíců.

Společnost s ručením omezeným je dále podle zákona o dani z přidané hodnoty osobou povinnou k dani, jelikož se jedná o osobu, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti. Taková osoba se podle uvedeného zákona povinně stane plátcem **DPH**, pokud její obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 2 000 000 Kč, s výjimkou osoby, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. Stane se tak od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl stanovený obrat překročen. Zdaňovacím obdobím je dle § 99 zmiňovaného zákona kalendářní měsíc. Za stanovených podmínek se však plátce může rozhodnout pro změnu zdaňovacího období na kalendářní čtvrtletí. Kuneš a kol. (2023) uvádějí, že podle § 47 výše uvedeného zákona se u zdanitelných plnění, tj. u zboží a služeb uplatní pro rok 2023 základní sazba daně ve výši 21 %, první snížená sazba ve výši 15 % a druhá snížená sazba ve výši 10 %. Plátce daně je pak oprávněn k odpočtu daně na vstupu u přijatého zdanitelného plnění, které v rámci svých ekonomických činností použije pro účely uskutečňování zdanitelných plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku a dalších plnění podle výše uvedeného zákona. Kromě běžného mechanismu uplatňování DPH, kdy povinnost přiznat a zaplatit daň na výstupu za uskutečněné zdanitelné plnění má podle Kuneše a kol. (2023) poskytovatel plnění, existuje tzv. **režim přenesení daňové povinnosti**. „Na rozdíl od běžného mechanismu uplatňování DPH, ..., v režimu přenesení daňové povinnosti je povinnost přiznat a zaplatit daň na výstupu přenesena na příjemce plnění.“ doplňuje Kuneš a kol. (2023, s. 330). Podle ustanovení §92a odst. 4 uvedeného zákona je příjemce plnění, tedy plátce, pro kterého je zdanitelné plnění v režimu přenesení daňové povinnosti uskutečněno, povinen doplnit výši daně v evidenci pro účely daně z přidané hodnoty a zároveň za správnost vypočtené daně zodpovídat.

Solitea (2023) uvádí, že povinnost platit **silniční daň** vznikne s.r.o. ve chvíli, kdy je k podnikání používán automobil. Podle zákona o dani silniční se od 1. 1. 2022 zdanitelným vozidlem pro účely daně silniční rozumí silniční vozidla kategorie N2 a N3 a jejich přípojná vozidla kategorie O3 nebo O4, pokud jsou registrovaná v registru silničních vozidel v České republice.

Podle předmětu podnikání dané s. r. o. je podle zákona o spotřebních daních také případně nutné odvádění **spotřební daně**. Pokud je společnost vlastníkem nemovitosti, je zapotřebí z ní odvést **daň z nemovitosti** podle příslušného zákona o dani z nemovitých věcí.

6 Malé a střední podnikání

Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů, považuje za malého a středního podnikatele takového podnikatele, který splňuje kritéria stanovená přímo použitelným předpisem Evropských společenství. Způsob pro jejich identifikaci lze nalézt v příloze Doporučení Komise č. 2003/361/ES, o definici mikropodniků, malých a středních podniků. Mezi kritéria pro zařazení podniku do dané kategorie patří:

- počet zaměstnanců,
- roční obrát,
- bilanční suma rozvahy.

“Je nutno poznamenat, že i když dodržování počtu pracovníků je povinné, malý nebo střední podnik si může vybrat strop týkající se obrátu nebo bilanční sumy. Nemusí splnit oba stropy a může jeden z nich překročit, aniž ztratí své postavení.” doplňují Evropská společenství (2006, s. 13). Prahové hodnoty pro jednotlivá kritéria jsou shrnuty v následující tabulce:

Tab. 3: Kategorie malých a středních podniků

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců: roční pracovní jednotka	Roční obrát	NEBO	Bilanční suma roční rozvahy
Střední podnik	50 – 250	50 milionů EUR	NEBO	43 milionů EUR
Malý podnik	10 – 49	10 milionů EUR	NEBO	10 milionů EUR
Mikropodnik	< 10	2 miliony EUR	NEBO	2 miliony EUR

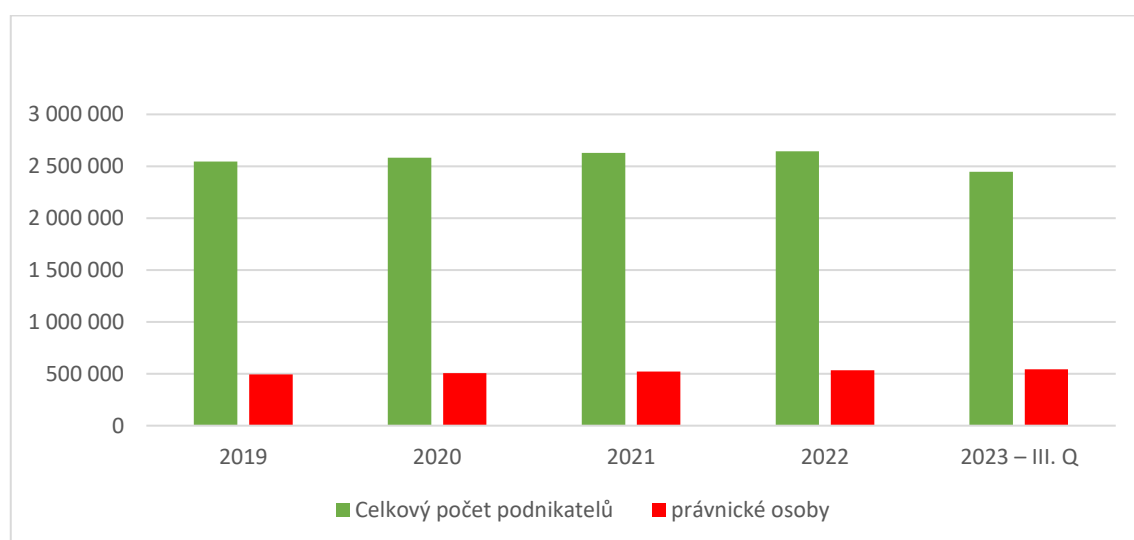
Zdroj: Evropská společenství (2006), zpracováno autorkou

6.1 Význam malých a středních podniků v ČR

V posledních 5 letech lze dle statistik Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (MPO ČR) pozorovat rostoucí trend ve vývoji počtu podnikatelských subjektů v ČR. To i přesto, že se česká ekonomika od roku 2020 potýká s dopady pandemie COVID-19,

kteře podle Asociace malých a středních podniků (AMSP ČR) (2023) negativně postihly hlavně malé a střední podniky. Aktuálnější ekonomické problémy však vyvolal již zmiňovaný vpád ozbrojených jednotek Ruské federace na území Ukrajiny v únoru roku 2022. Následné zastavení dodávek hlavních energetických zdrojů (ropy a plynu) z Ruska se projevilo v markantním nárůstu inflace, která podle Českého statistického úřadu (ČSÚ) (2023) dosáhla svého maxima (18 %) v zářij 2022. AMSP ČR (2023) konstatuje, že i přes tyto nepříznivé skutečnosti se podnikatelské prostředí v ČR výrazněji nezměnilo a nedošlo k výraznějším dopadům na počty podnikajících osob.

Obr. 3: Vývoj počtu podnikatelských subjektů v ČR (2019–2023)

Zdroj: MPO ČR (2023), zpracováno autorkou

Nejnovější statistika AMSP ČR z roku 2020 uvádí, že vývoj počtu malých a středních podniků v ČR kopíruje rostoucí tendenci celkového počtu podnikatelů v ČR. V roce 2020 dosáhl celkový počet malých a středních podniků 1 248 763. Většinu z nich (od roku 2015 se každoročně jednalo o 75-77 %) pak tvoří podnikatelské subjekty bez zaměstnanců (včetně OSVČ). "Největší počty registrovaných ekonomických subjektů v roce 2019 byly v sektorech velkoobchod / maloobchod, v profesní / vědecké / technické činnosti a ve stavebnictví." dodává AMSP ČR (2021, s. 13).

Ayyagari a kol. (2003) konstatují, že země s vyšší hodnotou HDP na obyvatele mají větší sektory malých a středních podniků, pokud jde o jejich příspěvek k celkové zaměstnanosti a HDP. Z tohoto hlediska je vysoký význam malých a středních podniků v ČR zřejmý. Bureš (2017) uvádí, že v ČR se malé a střední podniky v roce 2017 podílely na HDP přibližně 40 %. Za zanedbatelný se dále nedá považovat ani jejich podíl na celkovém

vývozu, který podle OECD (2020) v roce 2018 činil přibližně 1/3. „Malé a střední podniky (MSP) hrají důležitou roli při vytváření pracovních míst v ČR a obecně přispívají k sociální stabilitě a ekonomickému rozvoji.“ dodává OECD (2020).

Evropská unie (EU), jejímž členem je ČR od roku 2004, také klade důraz na význam malých a středních podniků v ekonomikách členských zemí. Günter Verheugen, člen Evropské komise zodpovědný za podniky a průmysl shrnuje jejich důležitost následovně: „Mikropodniky, malé a střední podniky jsou **motorem evropského hospodářství**. Jsou základním zdrojem pracovních příležitostí, vytvářejí podnikatelského ducha a inovace v EU, a jsou tedy rozhodující pro posílení konkurenceschopnosti a zaměstnanosti.“ (Evropská společenství, 2006, s. 3). Straková a kol. (2020) uvádějí, že jako důkaz významnosti postavení MSP představila Evropská komise v roce 2005 svoji novou politiku pro malé a střední podniky, která nese název „Nejprve myslí na malé“, posléze byl Evropskou komisí v r. 2008 přijat a schválen Evropský akt pro malé podniky (Small Business Act – SBA) představující komplexní rámec pro politiku malých a středních podniků na úrovni EU a jejích členských států.

Česká republika se po vzoru Evropské unie také snaží o podporu MSP formou nejrůznějších projektů. MPO ČR (2013) zveřejnilo pro roky 2014-2020 Koncepti podpory MSP, jejímž globálním cílem bylo kontinuální posilování konkurenceschopnosti a ekonomické výkonnosti malých a středních podnikatelů. Plnění těchto cílů zhodnotilo MPO ČR (2021) za úspěšné a vzhledem k vývoji globální ekonomiky a rychle se měnícím podmínkám na světových trzích přizpůsobilo nastavení podpory pro MSP na další období v dokumentu: **Strategie podpory MSP v ČR pro období 2021–2027**. „Cílem tohoto dokumentu je tak vhodně nastavit politiku podpory MSP a vytvořit takové podmínky, aby regulace pozici českých MSP v globální konkurenceschopnosti nezhoršovala, a naopak, aby předpoklady spojené s technologickým, vzdělávacím a vědeckým prostředím byly přeměněny v posilování mezinárodní pozice ČR.“ uvádí MPO ČR (2021, s. 7).

7 Specifika předmětu podnikání zednictví

Zednictví spadá podle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE, používanou Evropskou unií, jako zednické a dlaždičské práce do skupiny ostatních specializovaných stavebních činností s kódem 439900. V ČR je možné jej vykonávat na základě platného živnostenského oprávnění (ČSÚ, 2020).

7.1 Živnostenské podnikání

Podmínky živnostenského podnikání a kontrolu nad jejich dodržováním upravuje živnostenský zákon. Živnostenské podnikání (živnost) definuje následovně: „Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“ (Zákon č. 455/1991 Sb., § 2).

Dle Taušl Procházkové a kol. (2017) se zákon vztahuje jak na fyzické, tak i právnické osoby. Právo provozovat živnost je uděleno splní-li podnikatel podmínky stanovené živnostenským zákonem. Provozovat ji pak lze na základě uděleného živnostenského oprávnění, kterým se podnikatel prokazuje výpisem z živnostenského rejstříku. Mezi všeobecné podmínky provozování živnosti fyzickými osobami patří plná svéprávnost a bezúhonnost. „Zvláštními podmínkami provozování živnosti jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud je tento zákon nebo zvláštní předpisy vyžadují.“ (Zákon č. 455/1991 Sb., § 7).

V případě právnických osob je živnost provozována prostřednictvím odpovědného zástupce – fyzické osoby ustanovené podnikatelem, kterému odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k němu ve smluvním vztahu. „Podnikatel, který provozuje živnost prostřednictvím odpovědného zástupce (§ 11), je povinen zajistit jeho účast při provozování živnosti v potřebném rozsahu.“ (Zákon č. 455/1991 Sb., § 31).

Dle Taušl Procházkové a kol. (2017) se podle požadavků na odbornou způsobilost dělí živnosti na ohlašovací a koncesované. Živnostenské oprávnění, tedy oprávnění provozovat živnost, vzniká dle živnostenského zákona u ohlašovacích živností dnem ohlášení, u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese, zvláštního oprávnění k podnikání.

Živnostenské oprávnění naopak zaniká v případech stanovených zákonem, např. smrtí podnikatele, zánikem právnické osoby, či uplynutím doby, pokud bylo živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou (Zákon č. 455/1991 Sb., § 57).

7.1.1 Živnosti ohlašovací

Srpová a kol. (2020) a Taušl Procházková a kol. (2017) charakterizují ohlašovací živnosti jako živnosti, které při splnění stanovených podmínek vznikají a jsou provozovány na základě ohlášení. Ohlášení se dle MPO ČR (2016) podává u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu na území ČR nebo příp. prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINT). Ohlašovací živnosti dále živnostenský zákon rozděluje na řemeslné, vázané a volné.

Podmínkou pro získání a provozování živnosti **řemeslné** je prokázání odborné způsobilosti výučním listem, maturitní zkouškou v příslušném oboru vzdělávání, diplomem v oboru (vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání) či vykonáním šestileté praxe v oboru. Seznam řemeslných živností je obsažen v příloze č. 1 k živnostenskému zákonu. Patří mezi ně např. **zednictví**, zámečnictví, nástrojářství, obráběčství, řeznictví a uzenářství, nebo pivovarnictví a sladovnictví.

Odbornou způsobilost k provozování živnosti **vázané** stanoví příloha č. 2 živnostenského zákona. Patří mezi ně např. geologické práce, zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků, oční optika či podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady.

Pro provozování živnosti **volné** je nutné pouze splnění všeobecných podmínek. Živnostenský zákon nevyžaduje prokázání odborné, ani jiné způsobilosti. V tomto případě se dle přílohy č. 4 k živnostenskému zákonu jedná např. o zprostředkování obchodu a služeb, velkoobchod a maloobchod, ubytovací služby nebo fotografické služby.

7.1.2 Živnosti koncesované

Podle Taušl Procházkové a kol. (2017) smějí být koncesované živnosti provozovány na základě zvláštního oprávnění k podnikání – koncese. Seznam koncesovaných živností, včetně požadované odborné způsobilosti, je pro ně stanovena přílohou č. 3 k živnostenskému zákonu. Dle Srpové (2020) se jedná o obory, u kterých existuje zvýšené riziko ohrožení bezpečnosti, zdraví, majetku či jiných veřejných zájmů, a proto si stát nad nimi chce ponechat dohled. Žádost o vydání koncese lze podat

u živnostenského úřadu. Po jejím projednání orgánem státní správy a případném rozhodnutí o udělení koncese je proveden zápis podnikatele do živnostenského rejstříku.

7.2 Obsahová náplň živnosti „zednictví“

Podle Založení s.r.o. (2019) je zednictví prakticky i z pohledu živnostenského zákona velmi rozsáhlý obor s celou škálou činností. Ať už je živnost vykonávána fyzickou nebo právnickou osobou, v každém případě je pro její správné vykonávání potřeba teoretických i praktických zkušeností. Náplň řemeslné živnosti zednictví podrobně specifikuje živnostenský zákon. Podle shrnutí od Profi-kancelář s.r.o. (2023) se jedná o „jakékoli zednické, betonářské, obkladačské práce při stavbě, opravě nebo rekonstrukci nemovitosti.“

Způsobilost v případě živnosti zednictví lze podle Brzoráda (2019) doložit:

- dokladem o vzdělání v oboru (zedník, štukatér, obkladač, fasádník, inženýrský stavitel, pozemní stavitel, operátor stavební výroby),
- dokladem o vzdělání v příbuzném oboru (kamnář, umělecký štukatér) a zároveň doložení praxe v délce 1 roku,
- praxí v délce 6 let.

Při aktivaci živnosti je třeba také dbát na to, co do zednictví nespadá. Založení s.r.o. (2019) upozorňuje např. na přípravné a dokončovací stavební práce nebo provádění staveb, jejich změn a odstraňování. „Stejně tak vodoinstalatérství, malířství nebo pokrývačství – to jsou samostatné živnosti, které můžete u nově založeného s.r.o. rovněž aktivovat.“ dodává Založení s.r.o. (2019).

V současnosti je v České republice podle statistiky MPO ČR (2023) 110 130 držitelů živnostenského oprávnění „zednictví“, což z celkového počtu udělených živnostenských oprávnění čítá 2, 86 %.

7.3 Historie a význam zednictví v ČR

Kořeny zednictví dle Beránka a Zemana (2021) sahají až do doby kamenné. Zednická profese se dále stala hojněji rozšířenou v době bronzové a ve středověku, kdy se již pomocí zdokonalených nástrojů stavěly hrady, věže, hladomorny a další velké a na práci zdlouhavé a náročné stavby. Bakešová (2017) potvrzuje, že zedník je jedno z nejstarších řemesel, které se dochovalo a technicky se rozvíjí podle požadavků člověka.

Beránek a Zeman (2021) uvádějí, že od 18. století se pak jedná o profesi, která je zastávána profesionály. Přelomovým obdobím se z hlediska vývoje zednictví stala druhá polovina 20. století, kdy byly na zedníky kladeny nové požadavky (především svářečské kurzy) za účelem panelové výstavby. „Tehdejší posun byl viděn jako důkaz pokroku, ve výsledku ovšem znamenal úpadek klasického zednického řemesla a nedostatek klasických, kvalitních zedníků.“ konstatují Beránek a Zeman (2021). To potvrzuje i Matonoha (citovaný v Janebovi, 2021), který tvrdí, že za socialismu byla střední třída a řemeslníci nežádoucí, proto došlo k degradaci při spojení s dělnickou třídou, neovládající celou řadu odborných znalostí a dovedností pro výkon kvalitního řemesla.

Náhled na tuto profesi se podle Janeby (2021) snaží změnit především **Cech zedníků** jakožto novodobý pokračovatel tradičního profesního společenstva. Bakešová (2017) tvrdí, že písemné prameny dokládají působnost a organizovanost řemeslníků cechu zednického kolem roku 1612. Cechovní privilegia udělovala především světská vrchnost, přičemž ve větších městech existovaly pro jednotlivá řemesla samostatné cechy, v menších městech se pak příbuzná řemesla sdružovala ve spojené cechy. Janeba (2021) a Bakešová (2017) považují za hlavní snahu Cechu zedníků informovat a koordinovat propagaci především zednického řemesla a dalších stavebních řemesel. Jeho úsilí směřuje k oddělení vyškoleného dělníka od skutečného kvalifikovaného pracovníka, který disponuje četnými znalostmi a dovednostmi jako např. zakreslování do technické dokumentace, chápání podstaty staveb, znalost statiky staveb, ovládnání technických norem a předpisů či komunikace s lidmi. Prosazuje proto i takzvané mistrovské zkoušky, které by měly odborníky od stavebních dělníků oddělit. Matonoha (2023) očekává, že k Cechu zedníků se postupně přidají další střední a menší firmy, které mají zájem, aby si zednické řemeslo udrželo zvuk, úroveň a povědomí ve společnosti. „Cech spolupracuje s výrobcí materiálů ve smyslu získávání nejnovějších informací o těchto materiálech a jejich vlastnostech. Volné finanční prostředky chce využívat na propagaci kvalitního a inovativního řemesla tak, aby se zvyšovala jeho prestiž i zájem společnosti o řemeslo. Členem cechu se může stát každý občan starší 18 let. Noví uchazeči jsou přijímáni na základě podání přihlášky a jejich členství schvaluje představenstvo.“ vysvětluje Janeba (2021).

7.4 Rizika předmětu podnikání zednictví

Klempíř a kol. (2023) tvrdí, že nefinanční podniky považují v současnosti za svoji nejzávažnější bariéru nárůst cen materiálů a surovin a ceny energie. Za další limitující faktory lze dlouhodobě považovat také vysoké náklady na práci nebo nedostatek kvalifikované pracovní síly. V neposlední řadě je také znatelné zhoršení stavu domácí poptávky za poslední rok.

Podle CEEC Research (2023) se tuzemský **trh stavebních prací** podle predikce aktuálně propadá o 1, 5 %, čímž jej řadí i pod evropský průměr. Pokles stavební produkce by přitom podle ředitelů stavebních společností měl v roce 2024 činit další 2, 7 %. Propad se tím pádem očekává i u vytíženosti stavebních firem ze současných 93 % až na 85 % v příštím roce. Uvedený vývoj může mít vliv nejen na stavební dělníky, nýbrž i zmiňované odborné řemeslníky včetně zedníků.

Nedostatek zedníků je téma, které je ve společnosti dlouhodobě diskutováno. Podle Vilímové (2023) komplikuje nedostatek řemeslníků činnost továren i dalších podnikatelů a znepríjemňuje život obyvatelům ČR, jelikož problém se sháněním kvalifikovaných řemeslníků se prohlubuje nejen na stavbách, ale i při nutných opravách v domě či bytě. Zájem vyučit se zedníkem podle Vavroně a Gintera (2019) rok od roku upadá. Klesající trend počtu absolventů (zedníků) potvrzuje analýza AMSP ČR (2019) - zatímco rok 2005 přinesl celkem 705 absolventů, v roce 2018 jich bylo pouze 253. Součková (2019) uvádí, že Pardubický kraj se proto například snaží zvýšit počet učňů Střední průmyslové školy stavební Pardubice nabídnutím stipendia a spoluprací s firmami. Zapojování zaměstnavatelů do odborného výcviku a práce žáků skrze spolupráce škol a firem považuje Vilímová (2023) za jednu z cest ke zvýšení zájmu o profesi zedníka. DeníkN (2022) ovšem informuje, že od roku 2018 dochází k opětovnému zvýšení růstu zájmu o stavební obory (včetně oboru zedník), a to dokonce tempem převyšujícím populační nárůst. Šplíchalová (citovaná v DeníkuN, 2022) odůvodňuje nárůst již zmiňovanou podporou a propagací, ale také odklonem od gastrooborů ve prospěch stavebních učebních oborů. Důvodem nízkého zájmu o práci v zednictví je podle Vavroně a Gintera (2019) především fyzická náročnost a společně se Součkovou (2019) dále doplňují nedostatečnou společenskou prestiž této profese. Za její příčinu považuje Součková (2019) především negativní pohled veřejnosti a příliv zahraničních dělníků, což konstatuje i ředitel Středního odborného učiliště

plynárenského Pardubice Martin Valenta: „Mnohé stavební firmy si za ztrátu prestiže mohou samy, neboť rezignovaly na kvalifikovanost pracovní síly.“ (Valenta citovaný v Součkové, 2019). Nutnost najímání pracovníků z cizích zemí, především Slovenska a Ukrajiny, zdůrazňuje i Příbyl (2019). Vavroň a Ginter (2019) doplňují, že najímání ukrajinských dělníků současně snižuje tlak firem na podporu rozvoje a posilování českých výučných oborů, konkrétně zedníků. Nedostatek zedníků v ČR ovlivňuje dále také jejich mzdové či platové ohodnocení. Podle Ministerstva práce a sociálních věcí (2023) je zedníkům aktuálně nabízen plat v rozmezí 24 000 - 34 000 Kč. Nejvyšší hrubé platy v ČR pak byly v roce 2020 sledovány v Praze, kde medián činil 31 261 Kč. Vavroň a Ginter (2019) a Příbyl (2019) však tvrdí, že již v roce 2019 mohly hrubé mzdy kvalitních řemeslníků činit až 50 000 Kč měsíčně. Česká tisková kancelář (2021) přitom informuje, že téměř polovina Čechů, kteří během pandemie v roce 2021 rekonstruovali svá bydlení za pomoci řemeslníků (zedníci, instalatéri, elektrikáři), považovala cenu za jejich služby za vysokou. I přesto podle Příbyla (2019) odchází řada schopných zedníků za lepšími podmínkami do zahraničí – například Rakouska či Německa.

Nárůst cen energií v důsledku pandemie COVID-19 a současné války na Ukrajině se značně promítl do **ceny cihel a cihelných materiálů**, především kvůli jejich stoprocentní závislosti na plynu z hlediska výroby. Souběžný nárůst oblíbenosti cihel u investorů v roce 2022 způsobil značný nárůst poptávky, který oproti předchozímu roku způsobil průměrný růst ceny cihel až o 40 %. Vzhledem k vysoké poptávce a době energetické nejistoty se v nejbližší době nedá predikovat cenový pokles stavebních materiálů (Jeřábek citovaný ve Vejvodové, 2022).

8 Představení subjektu Color Line s.r.o.

Pro zpracování praktické části předložené kvalifikační práce byl vybrán ekonomický subjekt Color Line s.r.o. V následující tabulce jsou shrnuty základní údaje z obchodního rejstříku:

Tab. 4: Výpis z obchodního rejstříku – Color Line s.r.o.

Datum vzniku a zápisu	2. února 2004
Obchodní firma:	Color Line s.r.o.
Sídlo:	č.p. 222, 330 14 Ledce
Identifikační číslo:	26367572
Právní forma	Společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání:	zednictví výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Statutární orgán:	1 člen (jednatel) Za společnost jedná jednatel samostatně.
Společníci:	jediný společník - vklad: 200 000,- Kč - splaceno: 100 % - obchodní podíl 100 %
Základní kapitál:	200 000,- Kč
Ostatní skutečnosti:	Obchodní korporace se podřídila zákonu jako celku postupem podle § 777 odst. 5 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech.

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2024)

Color Line s.r.o. se na trhu nachází již výročních 20 let. Založena byla v roce 2004 dvěma společníky. Od roku 2018 však společnost vlastní jediný společník (Jaroslav Fišer), který vykoupil 50% obchodní podíl spoluzakladatele společnosti

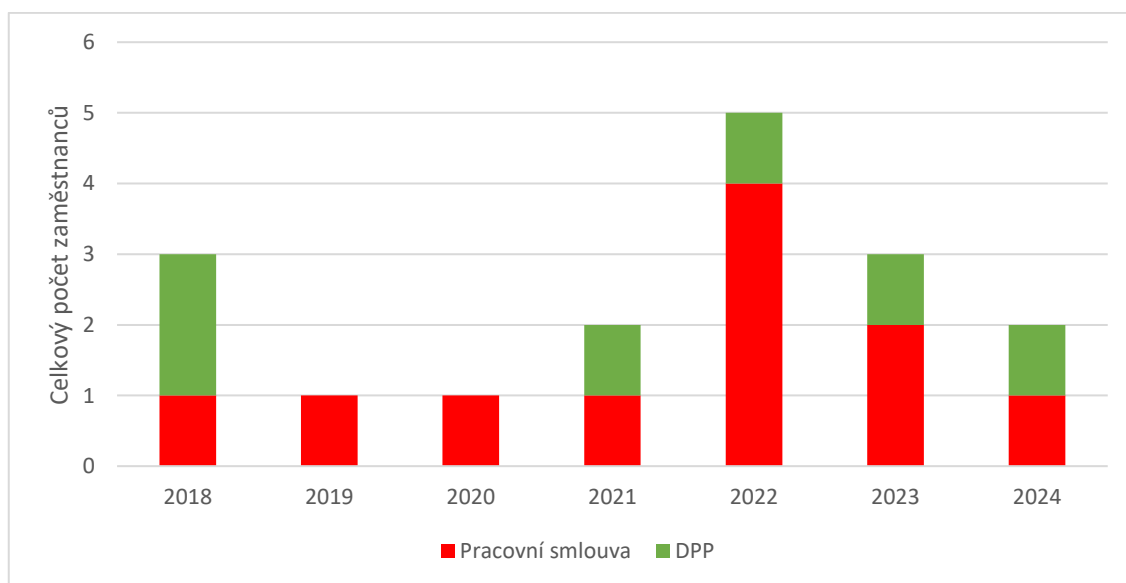
(Vladislava Jíchy). Základní kapitál je tedy tvořen podílem jediného společníka (majitele) ve výši splaceného vkladu 200 000,- Kč.

Podnikání společnosti bylo od jejího vzniku směřováno zejména na velkoobchod i maloobchod ve své tehdejší plzeňské provozovně. V posledních letech je však zaměřeno především na obor zednictví. Podnikatelská činnost společnosti je v současnosti orientována hlavně na zakládání staveb (včetně vyrovnávání základů, staveb základových zdí a instalací konstrukčních prvků, jako jsou sloupy a nosníky), stavby vnitřní kanalizace, instalace kanalizačních či vodovodních přípojek, nebo také stavby účelových komunikací (např. chodníků). Majitel podniku kombinuje tradiční řemeslné dovednosti s moderními technikami a pomáhá vytvářet odolné a estetické stavby pro obytné, obchodní a průmyslové projekty. Kromě novostaveb poskytuje společnost také služby při opravách a restaurování stávajících zděných konstrukcí (J. Fišer, osobní komunikace, 5. 2. 2024).

Z hlediska spolupráce s dalšími řemeslnými subjekty se společnost dosud nezapojila do Cechu zedníků či jiných organizací.

Za dobu existence podniku se hranice počtu zaměstnanců drží pod 10 zaměstnanci. Zaměstnávání jsou na základě pracovních smluv či dohod o provedení práce. V následující tabulce je kromě letošního počtu zaměstnanců zobrazen i vývoj za předchozích 6 let.

Obr. 4: Vývoj počtu zaměstnanců Color Line s.r.o. podle typu smlouvy

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Stejně tak se roční obrat a bilanční suma roční rozvahy od roku založení podniku drží pod 2 miliony EUR. Z uvedených skutečností tedy plyne, že se podle kategorizace Evropských společenství jedná o mikropodnik, a to i v dlouhodobém horizontu.

Ze zmiňovaných rizik předmětu podnikání zednictví se Color Line s.r.o. potýká především s nedostatkem kvalifikovaných a spolehlivých pracovníků. Po jejich nárůstu v roce 2022 klesnul počet zaměstnanců, pracujících na základě pracovní smlouvy, za poslední 2 roky opětovně na jediného zaměstnance, a sice majitele společnosti. Tím je ovlivňováno rozhodování společnosti především kvůli nutnosti dodávání příslušných služeb externími specialisty pro úspěšné dokončení probíhajících zakázek.

Propuknutí pandemie COVID-19 mělo vliv i na podnikání vybraného subjektu. V roce 2020 i 2021 se snížil počet zakázek (drobné zakázky se neuskutečňovaly) a zároveň došlo k předání již rozpracovaných. Situace se promítla do ekonomických výsledků, nedošlo k dosažení plánovaného obratu a v souvislosti s tím i k poklesu zisku v roce 2021. Následně došlo ke změně orientace podnikatelské činnosti subjektu na velké projekty (převyšující cenu 1 000 000,- Kč).

Tab. 5: Přehled velkých zakázek Color Line s.r.o. (2019–2024)

Název	Druh zakázky	Datum zahájení	Datum předání
Zbůch	Výstavba rodinných domů	1. 10. 2019	10. 2. 2022
Hrochův Týnec	Výstavba bytových domů	1. 1. 2021	25. 6. 2023
Poděbrady	Výstavba rodinných domů	1. 1. 2021	10. 9. 2023
Polná	Výstavba rodinných a bytových domů	1. 1. 2021	nepředané

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Menší zakázky (nepřevyšující cenu 1 000 000,- Kč) se nyní v činnosti podniku objevují spíše ojediněle, např.:

- výstavba rodinného domu v obci Čakovice (2023),
- jednotlivé stavebně montážní výkony v městské části Plzeň – Roudná (2021). (Color Line s.r.o., 2024).

Především pro dobré jméno podniku a spolehlivé dlouhodobé partnery nepocit'uje společnost zmiňovanou stagnací ve stavebnictví.

Společnost je ovšem ve svém rozhodování ovlivněna zvyšováním cen vstupů, především pak prudkým růstem cen pohonných hmot (potřebných pro provoz stavebních strojů) po vypuknutí ruské invaze na Ukrajinu, a stavebního materiálu – zejména betonu (J. Fišer, osobní komunikace, 11. 2. 2024).

9 Analýza zpracování účetnictví

Color Line s.r.o. je díky své právní formě účetní jednotkou. V souladu s legislativou je v účetní jednotce vedeno účetnictví od jejího vzniku v plném rozsahu, přičemž účetní období se shoduje s kalendářním rokem. Účtový rozvrh je v ÚJ vytvořen na základě směrné účtové osnovy, v případě potřeby je využíváno analytických částí účtů. Pravidla a postupy ve vedení účetnictví jsou aplikovány na základě vnitřního účetního předpisu (směrnice). Zvolená ÚJ splňuje kritéria pro zařazení mezi mikro účetní jednotky. Nemá tím pádem povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a sestavuje ji ve zkráceném rozsahu.

ÚJ nevyužívá zmiňovaného outsourcingu účetních prací – účetnictví zpracovává zaměstnankyně na základě DPP, nikoli externí specialista.

Pro zanalyzování zpracování účetnictví jsou využita účetní data z roku 2023. V případě relevance jsou doplněna o data z předchozích let.

9.1 Aktiva

Majetek společnosti Color Line s.r.o. je složen především z **dlouhodobého hmotného majetku** (DHM). Podle charakteru podnikatelské činnosti firmy jsou v majetku zastoupeny dopravní prostředky a pracovní stroje. DHM je oceňován v pořizovacích cenách. Zařazení do dlouhodobého majetku nastane v případě překročení hraniční hodnoty 80 000,- Kč. V opačném případě je účtován jako drobný majetek přímo do nákladů.

Součástí DHM společnosti jsou v současnosti:

- dva soubory lešení (pořízeno v roce 2005 a 2006),
- čelní nakladač (pořízený v roce 2015),
- pásové minirypadlo (pořízeno v roce 2018),
- osobní automobil (pořízený v roce 2019),
- vibrační pěch (pořízený v roce 2021),
- dodávkový automobil (pořízený v roce 2023),
- reverzní vibrační deska (pořízena v roce 2023),
- bagr (pořízený v roce 2023).

Nákup bagru byl uskutečněn s možností rozdělení úhrady částky bez DPH na 12 splátek podle splátkového kalendáře. DPH byla uhrazena v době splatnosti.

Tab. 6: Zaúčtování nákupu DHM (bagru) včetně jeho postupných úhrad

Datum	Doklad	Účetní případ	Částka	Předkontace
31. 10. 2023	FAP	Nákup DHM	1 028 500,- Kč	
		- Základ daně	- 850 000,- Kč	042/321
		- DPH	- 178 500,- Kč	343/321
30. 10. 2023	ID	Zařazení do užívání	850 000,- Kč	022/042
3. 11. 2023	Výpis z BÚ	1. úhrada ve výši DPH z BÚ	178 500,- Kč	321/221
5. 1. 2024	Výpis z BÚ	1. předepsaná splátka	70 834,- Kč	321/221
5. 2. 2024	Výpis z BÚ	2. předepsaná splátka	70 834,- Kč	321/221
5. 3. 2024	Výpis z BÚ	3. předepsaná splátka	70 834,- Kč	321/221
5. 4. 2024	Výpis z BÚ	4. předepsaná splátka	70 834,- Kč	321/221
5. 5. 2024	Výpis z BÚ	5. předepsaná splátka	70 833,- Kč	321/221
.....				
5. 12. 2024	Výpis z BÚ	12. předepsaná splátka	70 833,- Kč	321/221

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Další významnou položku aktiv dále tvoří **zásoby**. Podle vnitropodnikové směrnice je o zásobách účtováno **způsobem B**. V průběhu roku jsou veškeré nákupy zásob (materiálu a zboží) účtovány přímo do nákladů (do spotřeby), a teprve na konci účetního období je provedena inventura, po které je zjištěný zůstatek (aktuální stav) přeúčtován na příslušné syntetické účty zásob (112 – Materiál na skladě, 132 - Zboží

na skladě nebo 139 – Ostatní zásoby). Průběžné údaje o stavu zásob tedy nejsou v průběhu roku v účetnictví dostupné.

Specifickou položku představuje **nedokončená výroba** (syntetický účet 121), jelikož podnik realizuje zakázky, které nejsou ke dni uzavírání účetních knih dokončeny. K rozvahovému dni 31. 12. musí tedy účetní jednotka na základě inventury provést zaúčtování přírůstku a úbytku rozpracovaných zakázek. Při větším počtu zakázek je vedena analytická část účtu 121 – Nedokončená výroba.

Tab. 7: Účtování o nedokončené výrobě

Datum	Účetní případ	Částka	Předkontace
31. 12. 2022	Nedokončená výroba (2022) - přírůstek	62 987,- Kč	121.124/581
28. 2. 2023	Nedokončená výroba (2022) - úbytek	62 987,- Kč	581/121.124
31. 12. 2023	Nedokončená výroba (2023) - přírůstek	49 288,- Kč	121.125/581
31. 3. 2024	Nedokončená výroba (2023) - úbytek	49 288,- Kč	581/121.125

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Podnik dále disponuje **peněžními prostředky** na bankovním účtu a v pokladně. Společnost má veden podnikatelský běžný účet u MONETA Money Bank, a.s., kde využívá bankovní kartu včetně internetového bankovníctví. Jediná pokladna je vedena v tuzemské měně.

Color Line s.r.o. se při své podnikatelské činnosti, stejně jako jiné podniky ve stavebnictví, může setkat s tzv. **pozastávkami (zádržným)**. Podle Truhlářové (2020) se jedná o situaci, kdy se odběratel zavazuje zaplatit část dokončeného díla až po splnění konkrétní, smlouvou dané, podmínky (např. po uplynutí 5 let od dokončení stavby, po realizaci nedokončených úseků stavby, po uplynutí záruky atd.). V současnosti jsou v ÚJ vedeny jako běžné pohledávky z obchodních vztahů (syntetický účet 311).

9.2 Pasiva

Součástí pasiv je již zmiňovaný **základní kapitál** ve výši 200 000,- Kč. V době založení podniku se jednalo o minimální částku potřebného vkladu do základního kapitálu s.r.o., platného do roku 2014 v souvislosti se zrušením Zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obchodní zákoník“).

Stejně tak vytvořila Color Line s.r.o. podle zákonných norem platných v době založení **rezervní fond** k úhradě ztráty společnosti. Jeho povinnou tvorbu upravoval podle Pokorné (2023) rovněž zmiňovaný obchodní zákoník. V současné době je rezervní fond (syntetický účet 421) společnosti naplněn ve výši 10 % základního kapitálu – tj. 20 000,- Kč.

Mezi další **fondy** vytvářené účetní jednotkou patří:

- fond rekreace naplněn částkou 116 423,- Kč,
- investiční fond naplněn částkou 52 815,- Kč,
- fond – obědy naplněn částkou 20 000,- Kč,
- reprezentativní fond 7 166,- Kč.

Součást pasiv dále tvoří **výsledek hospodaření** (VH) běžného účetního období, kdy v následujícím období rozhoduje účetní jednotka o jeho rozdělení. V následujícím příkladu je uveden způsob rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení z roku 2021 (syntetický účet 431) a nerozděleného zisku minulých let (syntetický účet 428). O uvedených skutečnostech bylo rozhodnuto v roce 2022.

Tab. 8: Rozdělení VH (2021) a nerozděleného zisku minulých let

Datum	Účetní případ	Částka	Předkontace
30. 6. 2022	Převod podílu na zisku	73 000,- Kč	431/364
30. 6. 2022	Převod podílu na zisku	927 000,- Kč	428/364
30. 6. 2022	Předpis srážkové daně	150 000,- Kč	364/342
30. 6. 2022	Výplata podílu na zisku	850 000,- Kč	364/221
30. 6. 2022	Úhrada srážkové daně	150 000,- Kč	342/221

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Na pořízení DHM společnosti (dodávkový automobil) byl v roce 2023 poskytnut **dlouhodobý úvěr** ve výši 282 069,- Kč.

Color Line s.r.o. má své **závazky** vyrovnány v době splatnosti. Kromě závazků vůči dodavatelům, zaměstnancům, institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění a státnímu rozpočtu (platby daní) se v účetnictví vyskytují:

- splátky nákupu dlouhodobého hmotného majetku (bagr),
- splátky dlouhodobého úvěru.

9.3 Náklady

Významnou položku v nákladech představují vzhledem k činnosti s.r.o. **služby**. Jedná se především o poskytování přípravných prací a stavebních nebo montážních prací, výpůjčky stavebních strojů a opravy a udržování dlouhodobého majetku společnosti.

Stavební a montážní práce jsou dodávány především v režimu přenesení daňové povinnosti. Podle Pokorné (2021) se jedná o nejčastější příklad použití režimu tzv. reverse charge (RCH), musí se však jednat o takové práce, které odpovídají číselným kódům 41–43 Klasifikace produkce CZ-CPA. Podle ČSÚ (2017) tedy:

- 41 Budovy a výstavba budov,
- 42 Inženýrské stavby a jejich výstavba,
- 43 Specializované stavební práce.

Tab. 9: Zaúčtování nákupu služeb v režimu RCH (2023)

Doklad	Účetní případ	Částka	Předkontace
FAP	Nákup služeb – RCH	90 000,- Kč	518/321
Výpis z BÚ	Úhrada faktury přijaté	90 000,- Kč	321/221
ID	Nárok na odpočet DPH	18 900,- Kč	343/393
ID	Základ daně	90 000,- Kč	393/393
ID	Odvedená daň na výstupu	18 900,- Kč	393/343
ID	Základ daně	90 000,- Kč	393/393

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Neopomenutelné zastoupení v nákladech má dále **spotřeba materiálu** (syntetický účet 501). Účetní jednotka nakupuje kromě potřebného stavebního materiálu i pohonné hmoty pro výkon stavebních strojů.

Společnost má dále povinnost odvádět příslušné povinné platby za své **zaměstnance** (zálohy na daň z příjmu fyzických osob, zdravotní a sociální pojištění), a povinné platby zaměstnavatele (zdravotní a sociální pojištění a zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele). V následující tabulce je zobrazeno příslušné zaúčtování osobních nákladů na zaměstnance (leden 2023) uplatňující základní slevu na poplatníka ve výši 2 570,- Kč. Účetní jednotka přitom využívá analytické části účtu 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Hrubá mzda zaměstnance je vyčíslena na základě příslušného docházkového listu.

Tab. 10: Zaúčtování osobních nákladů

Účetní případ	Částka	Předkontace
Předpis hrubé mzdy	19 700,- Kč	521/331
Sociální pojištění zaměstnance	1 281,- Kč	331/336.100
Zdravotní pojištění zaměstnance	887,- Kč	331/336.200
Sociální pojištění placené zaměstnavatelem	4 886, Kč	524/336.100
Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem	1 773,- Kč	524/336.200
Záloha na daň z příjmu (po slevě)	385,- Kč	331/342
Výplata mzdy zaměstnanci z BÚ	17 147,- Kč	331/221
Odvod sociálního pojistného	6 167,- Kč	336.100/221
Odvod zdravotního pojistného	2 660,- Kč	336.200/221
Odvod zálohy na daň z příjmu	385,- Kč	342/221

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

V následující tabulce je také porovnána výše čisté mzdy zaměstnance za leden 2023 a leden 2024 po znovuzavedení **nemocenského pojištění**. I nadále je uplatňována základní sleva na poplatníka, která i v letošním roce činí 2 570,- Kč.

Tab. 11: Porovnání odvodu SP zaměstnance

Kalendářní měsíc	Hrubá mzda	Daň	SP zaměstnanec	Čistá mzda
01/2023	19 700,- Kč	385,- Kč	1 281,- Kč	17 147,- Kč
01/2024	19 700,- Kč	385,- Kč	1 399,- Kč	17 029,- Kč

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Z uvedeného vyplývá, že se zavedeným opatřením se sníží čistá mzda zaměstnance.

V neposlední řadě je zapotřebí optimalizovat nastavení účetních **odpisů** dlouhodobého hmotného majetku společnosti. Účetní jednotka účtuje o účetních odpisech ve výši zákonných daňových odpisů. Následující příklad se týká již zmiňovaného bagru v hodnotě 850 000,- Kč, zařazeného 31. 10. 2023 do užívání.

Tab. 12: Odpisy DHM (bagr)

Rok	Rovnoměrné	Zrychlené	Mimořádné
1	93 500,- Kč	170 000,- Kč	85 000,- Kč
2	189 125,- Kč	272 000,- Kč	481 668,- Kč
3	189 125,- Kč	204 000,- Kč	283 332,- Kč
4	189 125,- Kč	136 000,- Kč	-
5	189 125,- Kč	68 000,- Kč	-

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Z hlediska **daňových odpisů** je bagr jakožto pracovní stroj součástí druhé odpisové skupiny. Při využití mimořádných odpisů je tak zmiňovaný hmotný majetek možné odepsat bez přerušení za 24 měsíců místo standardních 5 let. Za prvních 12 měsíců přitom poplatník uplatní odpisy rovnoměrně do výše 60 % vstupní ceny. Vzhledem k tomu, že majetek byl pořízen ke konci účetního období, projeví se daňové zvýhodnění až v 2. roce odepisování. Účetní jednotka se tudíž rozhodla pro využití zrychlených odpisů.

Mezi finanční náklady podniku patří **úroky** z poskytnutého úvěru.

9.4 Výnosy

Položky výnosů tvoří především účty obsažené v účtové skupině 60: **tržby za vlastní výkony a zboží**. Především z důvodu orientace podniku na obor zednictví však společnost v roce 2023 nerealizovala žádný prodej zboží.

9.5 Digitalizace účetnictví ve zvolené účetní jednotce

Účetnictví je ve zvolené účetní jednotce vedeno pomocí účetního softwaru Money S3 společnosti Seyfor, a.s. (dříve Solitea a.s.). Ten je vhodný především pro živostníky a malé firmy. K pokrytí jejich základních potřeb slouží devět vlastních modulů Money S3.

Tab. 13: Přehled vlastních modulů Money S3

Název modulu	Funkce modulu
Adresář	Slouží ke správě kontaktů a kontrole.
Banka a pokladna	Podává přehled o pohybech peněžních prostředků na bankovních účtech a v pokladně.
Daňová evidence	Podává přehled o příjmech, výdajích, pohledávkách i závazcích.
Evidence majetku	Slouží k přehledu o majetku daného živnostníka/podniku.
Fakturace	Slouží např. k pohodlnému vystavování faktur.
Knihy jízd	Pomáhá zaznamenávat cesty, popř. dopočítává stav tachometru.
Mzdy a personalistika	Usnadňuje personální agendu.
Podvojný účetnictví	Poskytuje kontrolu nad DPH, účetními výkazy, závěrkovými operacemi či účetním deníkem.
Skladové hospodářství a objednávky	Podává např. přehled o stavu zboží ve skladech a zjednodušuje následnou inventarizaci.

Zdroj: Seyfor, a.s. (2024), zpracováno autorkou

Účetní program Money S3 ale poskytuje i řadu volitelných modulů pro efektivnější vedení účetnictví jako např. Evidence tržeb, Money S3 kasa, nebo Import dokladů

z Microsoft Excel sloužící k rychlému přenesení faktur, dobropisů, skladových zásob a dalších dokladů.

Je zřejmé, že díky procesu digitalizace účetnictví, zavedenému ve zvolené ÚJ, dochází také oproti papírové formě účetního deníku a hlavní knihy ke značné úspoře papírového materiálu a snížení výskytu chyb při zápisu. Mimoto zjednodušuje vedení digitálního účetnictví účetní jednotce např. kontrolu a okamžitý přehled o neuhrazených pohledávkách i závazcích. Samozřejmostí je využívání softwaru ke generování přiznání k DPH a kontrolního hlášení DPH v předepsaném formátu pro podání příslušnému finančnímu úřadu. V neposlední řadě je zmiňovaný účetní software využíván k tvorbě tiskových sestav, které nabízí – především účetní výkazy (Výkaz zisku a ztráty a Rozvahu), pokladní knihu, saldo (tisk nespárovaných pohybů na syntetických účtech 311 a 321), mzdové sestavy či přehledy pro zdravotní a sociální pojišťovnu.

10 Analýza zpracování daní

Správce daně zvoleného ekonomického subjektu je podle jeho sídla Finanční úřad pro Plzeňský kraj – Územní pracoviště Plzeň-sever. Společnost je plátcem: daně z příjmu právnických osob, daně z příjmu fyzických osob (ze závislé činnosti), daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně, daně z přidané hodnoty a silniční daně. Zmiňovaný předmět podnikání Color Line s.r.o. nepodléhá spotřební dani a zároveň se také v majetku podniku nenachází žádná nemovitost, ze které by následně bylo nutné odvést daň z nemovitosti.

Analýza zpracování daní bude provedena na základě dostupných dat z let 2021–2023 a předpokládaného výhledu na rok 2024.

Pro zvolený podnik představuje největší daňovou zátěž **daň z příjmu právnických osob** (DzP PO). V souladu s legislativou je odváděna na základě dat získaných z účetnictví ÚJ. Vzhledem k letošnímu zvýšení sazby této daně musí firma vzít v potaz zvýšené daňové náklady. V uvedené tabulce je vyobrazen vývoj daňové povinnosti a následně daňová povinnost pro rok 2024 (při dosavadní sazbě 19 % a zvýšené sazbě 21 %) v případě předpokládaného VH ve výši 1 500 000,- Kč (J. Fišer, osobní komunikace, 11. 2. 2024). Teoretické navýšení daňové povinnosti firmy činí celkem 30 000,- Kč.

Tab. 14: Výpočet daně z příjmu právnických osob

Rok	2021	2022	2023	2024a	2024b
Základ daně v Kč	135 000,-	1 944 000,-	1 371 000,-	1 500 000,-	1 500 000,-
Sazba DzP PO	19 %	19 %	19 %	19 %	21 %
DzP PO v Kč	25 650,-	369 360,-	260 490,-	285 000,-	315 000,-
Čistý zisk v Kč	73 000,-	1 574 136,-	1 104 481,-	1 215 000,-	1 185 000,-

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Společnost v současnosti zaměstnává jednoho zaměstnance na základě pracovní smlouvy a jednu zaměstnankyni na základě DPP. Z jejich mzdy (u DPP při splnění určitých kritérií podle platné legislativy) tak odvádí zálohy na **daň z příjmu fyzických osob**.

Subjekt dále splnil kritéria pro jeho přijetí do registru plátců **DPH**, kterým je již od 4. 2. 2004. Vzhledem k výši ročního obrátu (do 10 milionů Kč)

bylo jako zdaňovací období zvoleno kalendářní čtvrtletí. Výkaz kontrolního hlášení je však plátce povinen podávat měsíčně. Díky zaměření podnikatelské činnosti je v účetní jednotce často uplatňován režim přenesení daňové povinnosti. Dochází tak k čerpání nadměrného odpočtu.

Tab. 15: Čerpání nadměrného odpočtu DPH

Období	Uskutečněná plnění v Kč	Přijatá plnění v Kč	Daň na výstupu v Kč	Daň na vstupu v Kč	Daň v Kč	Nadměrný odpočet v Kč
1.Q 2021	244 802	212 815	491	44 691	0	44 200
2.Q 2021	96 504	493 197	29 627	93 495	0	63 868
3.Q 2021	325 823	821 000	99 942	172 410	0	72 468
4.Q 2021	2 696 256	1 186 815	154 610	220 510	0	65 900
1.Q 2022	1 053 736	265 148	657	55 681	0	55 024
2.Q 2022	2 714 863	682 980	59 707	119 869	0	60 162
3.Q 2022	1 840 290	1 062 907	138 641	219 511	0	80 870
4.Q 2022	1 642 189	604 192	659	124 585	0	123 926
1.Q 2023	2 322 578	371 195	658	75 635	0	74 977
2.Q 2023	401 050	861 591	0	179 974	0	179 974
3.Q 2023	593 171	1 023 116	40 281	209 389	0	169 108
4.Q 2023	2 216 580	1 883 760	714	390 772	0	390 058

Zdroj: Color Line s.r.o. (2024), zpracováno autorkou

Zvolený ekonomický subjekt měl povinnost odvést **daň vybíranou srážkou** podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických osob naposledy v roce 2022 při zmiňované výplatě podílu na zisku společníkovi (fyzické osobě).

V případě **silniční daně** nemá v současnosti firma povinnost podávat daňové přiznání, jelikož v majetku plátce daně není žádné vozidlo podléhající této dani. Majitel společnosti však v budoucnosti nevyvrací případné pořízení takového majetku, které by zmíněné dani podléhalo. Stejně tak s ohledem na vývoj legislativy lze předpokládat možnost zavedení daně pro vozidla, které již jsou součástí majetku společnosti. Poslední silniční daň byla společnosti vyměřena na základě podaného daňového přiznání za rok 2021

ve výši 6 475 Kč. Daňová úspora vzniklá změnou zákona platnou od 1. 1 2022 tedy nečiní závratnou částku.

11 Doporučení

Obchodní společnosti Color Line s.r.o. se dosud daří udržovat si potřebnou prestiž svého zednického řemesla. Přesto lze podniku doporučit zvážení členství v Cechu zedníků pro využití patřičných výhod. Po zapojení do Cechu vznikne podniku díky skupinové podpoře možnost sdílení a čerpání informací (např. novinek z oblasti stavebních materiálů a technologií), které mohou firmě zajistit jistou konkurenční výhodu oproti nečlenským podnikům. Mimoto bude firma k nalezení v seznamu členů Cechu zedníků, čímž bude zajištěno jednoznačné oddělení skutečného kvalifikovaného řemesla od práce stavebních dělníků.

Účetní jednotka realizuje velké zakázky, které ke svému dokončení vyžadují delší časový horizont – nejčastěji 1-3 roky. Především pro snižování podnikatelského rizika (z nezaplacení pohledávek) je podniku doporučována častější dílčí fakturace po dokončení určitých částí jednotlivých zakázek. Případné pohledávky mohou způsobit výrazný dopad na finanční zdraví podniku (jeho likviditu) a představují tím pádem hrozbu vzniku druhotné platební neschopnosti. Dodatečnou ochranu je také možno zajistit dostatečnou diverzifikací (rozložením podnikatelských rizik), např. ve formě rozšíření portfolia odběratelů i dodavatelů.

Velký důraz by měla zvolená účetní jednotka klást na důsledné vedení stavu svých zakázek. V jeho důsledku pak dokáže přispět k naplňování zásady věcné a časové souvislosti (akruálního principu) díky účtování o nedokončené výrobě.

Pozastávky neboli „zádržné“ je vhodné (z hlediska jejich odlišného charakteru) od běžných pohledávek analyticky oddělit:

Tab. 16: Návrh na účtování pozastávky

Datum	Účetní případ	Částka	Předkontace
10. 9. 2023	Předání stavby (FAV)	1 565 000,- Kč	311/602
10. 9. 2023	Pozastávka 5 % z ceny (ID)	78 250,- Kč	311.110/311
1. 10. 2023	Úhrada části ceny bez pozastávky na BÚ (Výpis z BÚ)	1 486 750,- Kč	221/311
1. 10. 2028	Úhrada pozastávky na BÚ (Výpis z BÚ)	78 250,- Kč	221/311.110

Zdroj: zpracováno autorkou (2024)

Doporučováno je také zavedení různých splatností na vydané faktuře s aplikovaným zádržným pro případné automatické generování informací pro odběratele ohledně upozornění na blížící se splatnost či samotných upomínek.

Z hlediska nastavení účetních odpisů by mělo být dodrženo vyjádření skutečného opotřebení DHM a zachycení tak obrazu o jeho aktuálním stavu. Jejich odlišné nastavení od odpisů daňových zajistí dodržování vyhlášené zásady opatrnosti. Podle majitele obchodní společnosti J. Fišera (osobní komunikace, 21. 3. 2024) je plánováno intenzivnější využívání pořízeného stroje (bagru) v prvních 2 letech po jeho zařazení do užívání. V následujících letech je v důsledku jeho opotřebení potenciálně plánován nákup dalšího stroje, díky čemuž bude zmiňovaný bagr méně využíván. Z tohoto důvodu je účetní jednotce doporučováno využití zrychlených účetních odpisů stanovených metodou SYD (sum of the year digits). V prvních 2 letech tak dojde k odepsání 60 % vstupní ceny majetku (při 5leté živostnosti stroje). Vstupní cena činí částku 850 000,- Kč.

Tab. 17: Doporučené účetní odpisy DHM (bagr)

Rok	Roční odpis v Kč	Zůstatková cena v Kč
1	283 333,-	566 667,-
2	226 667,-	340 000,-
3	170 000,-	170 000,-
4	113 333,-	56 667,-
5	56 667,-	0,-

Zdroj: zpracováno autorkou (2024)

Nadměrné odpočty vykazované v přiznáních k DPH jsou společnosti vypláceny správcem daně do 30 dnů ode dne lhůty pro podání daňového přiznání. V případě zvolení měsíčního zdaňovacího období by došlo ke zvýšení likvidity podniku, neboť by se zkrátila doba, po které dochází k obdržení již zaplacené DPH zpět plátcí (a to i o 2 měsíce). Měsíční frekvence podávání přiznání k DPH by zároveň nebyla spojena s vyšší administrativní zátěží, jelikož společnost musí zároveň plnit povinnost podávání kontrolního hlášení (rovněž měsíčně).

Osoba společníka je zároveň zaměstnancem podniku. Zájmem společníka je dosažení co nejvyššího zisku společnosti a jeho následné výplaty, zájmem zaměstnance je pak

dosažení co nejvyššího ohodnocení jeho práce – mzdy. Obě formy příjmů jsou u fyzické osoby zatíženy stejnou výší sazby daně (15 %), proto je od tohoto odvodu dále abstrahováno. Narozdíl od VH před zdaněním je však hrubá mzda zaměstnance zatížena odvody zdravotního a sociálního pojištění. V případě zaměstnance se v roce 2024 jedná o odvod ve výši 11,6 % z hrubé mzdy (7,1 % za sociální a 4,5 % za zdravotní pojištění), zaměstnavatel odvádí za zaměstnance 24,8 % za sociální (SP) a 9 % za zdravotní pojištění (ZP). Další náklad zaměstnavatele představuje také zákonné pojištění odpovědnosti (ZPO), určené pro obor stavebnictví, ve výši 9,8 ‰ z vyměřovacího základu (podle vyhlášky č. 125/1993 Sb.). Vyšší mzdový náklad však ve výsledku přináší společnosti “úsporu” na dani z příjmů právnických osob, jejíž sazba je pro rok 2024 stanovena ve výši 21 %.

Tab. 18: Porovnání odvodového zatížení hrubé mzdy a VH před zdaněním (2024)

Odvody z hrubé mzdy		Odvody z VH před zdaněním	
Druh odvodu – zaměstnavatel	Procentní sazba	Druh odvodu – zaměstnavatel	Procentní sazba
SP	24,8 %	DzP PO	21 %
ZP	9 %		
ZPO	9,8 ‰		
celkem	34,78 %	celkem	21 %
Druh odvodu – zaměstnanec	Procentní sazba	Druh odvodu – zaměstnanec	Procentní sazba
SP	7,1 %	-	-
ZP	6,5 %		
celkem	13,6 %		

Zdroj: zpracováno autorkou (2024)

Z hlediska čistého příjmu zaměstnance a společníka v jedné osobě je tedy výhodnější zvolit nižší příjem ze závislé činnosti (při respektování zaručené mzdy), neboť je výrazně zatížen odvody pojistného. Celková procentní sazba všech zmíněných odvodů z hrubé mzdy činí pro zaměstnavatele 34,78 %, pro zaměstnance 13,6 %. Pokud by k navýšení

mzdy nedošlo, zaměstnavatel by vykázal vyšší VH před zdaněním. Z této částky by pak odvedl pouze 21 % na dani z příjmu PO. Tento přístup však nelze doporučit z hlediska sociálního aspektu – zvolená výše hrubé mzdy má vliv např. na výpočet dávek nemocenského pojištění a výši starobního důchodu.

Závěr

V předložené kvalifikační práci byla v souladu s tématem provedena literární rešerše v oblasti podnikání, účetnictví a daní.

V souvislosti s podnikáním byly představeny základní právní předpisy upravující činnost podnikatele, jehož legislativní definice byla pro lepší porozumění podrobně vysvětlena. Shrnuty byly dále důležité aspekty při volbě právní formy podnikání, z nichž byla charakterizována s.r.o. jakožto právní forma zvoleného ekonomického subjektu.

Následně se práce věnovala definicím základních pojmů z oblasti účetnictví včetně představení jeho legislativní úpravy v ČR a upozornění na blížící se změny díky plánované novele zákona o účetnictví. Zmíněn byl i probíhající proces digitalizace v účetnictví jakožto jeden z nejvýznamnějších aspektů současného vývoje.

Opomenuta nezůstala ani daňová problematika, kde se práce zaměřila na definici daní, jejich účely, funkce, členění a samozřejmostí bylo uvedení právní úpravy daní v ČR. Mimoto byly představeny jedny ze základních letošních změn týkající se daňové legislativy jako součást konsolidačního balíčku.

Následně byla popsána účetní a daňová specifika s.r.o. jako základ pro následné analýzy zpracování účetnictví a daní vybrané účetní jednotky – Color Line s.r.o.

Podle charakteru vybraného ekonomického subjektu a jeho zaměření podnikatelské činnosti se práce zabývala i tématy z oblasti podnikání malých a středních podniků a oboru zednictví. Díky tomu došlo k dostatečnému porozumění prostředí, ve kterém se vybraný ekonomický subjekt nachází. Problematika oboru zednictví byla posouzena i z hlediska jeho historického vývoje formujícího současný pohled na zmiňované řemeslo. V souvislosti s tím byl v práci představen Cech zedníků a jeho snahy o zatraktivnění oboru zednictví a dalších tradičních řemesel. Následně došlo ke shrnutí nejzávažnějších rizik daného oboru.

Praktická část kvalifikační práce se dále věnovala zvolenému ekonomickému subjektu – Color Line s.r.o. Po představení podniku a jeho současné situace následovala analýza zpracování účetnictví a daní. Bylo přitom využito interních dat společnosti, především z let 2021–2023 a výhledu na rok 2024. Díky tomu byl vysvětlen a vyhodnocen způsob nastavení zpracování daní a účetnictví ve společnosti.

Současně došlo k identifikování specifík vyplývajících z činnosti sledované účetní jednotky. Cíl práce lze tím pádem považovat za naplněný.

Ze zjištěných skutečností byla následně stanovena doporučení účetní jednotce, jejichž případné zavedení zajistí společnosti zlepšení stávajících účetních postupů a zpracování daní.

Seznam použitých zkratk

a.s.	akciová společnost
AMSP ČR	Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
BÚ	běžný účet
č.	číslo
č.p.	číslo popisné
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPČ	dohoda o pracovní činnosti
DPH	daň z přidané hodnoty
DPP	dohoda o provedení práce
DzP	daň z příjmu
ES	Evropská společenství
EU	Evropská unie
FAP	faktura přijatá
FAV	faktura vystavená
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domácí produkt
ID	interní doklad
Kč	Koruna česká
kol.	kolektiv
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
MSP	malé a střední podniky
odst.	odstavec
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná

PO	právnícká osoba
RCH	reverse charge
s.	strana
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SP	sociální pojištění
ÚJ	účetní jednotka
VH	výsledek hospodaření
VZZ	výkaz zisku a ztráty
ZP	zdravotní pojištění
ZPO	zákonné pojištění odpovědnosti

Seznam použitých zdrojů

Anton, C. A. (2023). Opinions of Accounting Companies Managers Regarding the Digitalization Process of Accounting. *Bulletin of the Transilvania University of Brasov. Series V: Economic Sciences*, 16(65), 101–108. <https://doi.org/10.31926/but.es.2023.16.65.1.11>

Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky (AMSP ČR) (2019). *Analýza řemeslných oborů*. https://amsp.cz/wp-content/uploads/2019/02/Anal%C3%BDza-%C5%99emesla-2_2019.pdf

Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky (AMSP ČR) (2021). *Vývoj malých a středních podniků v období 2010–2019, resp. 2020*. Dostupné 30. 11. 2023 z <https://amsp.cz/vyvoj-malych-a-strednich-podniku-v-obdobi-2010-2019-resp-2020/>

Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky (AMSP ČR) (2023). *Srovnání podnikání mužů a žen*. Dostupné 30. 11. 2023 z <https://amsp.cz/analyza-zamestnancu-2023-2/>

Ayyagari, M., Thorsten, B., & Demirgüç-Kunt, A. (2003). Small and Medium Enterprises across the Globe: A New Database. *World Bank policy research working paper series*, 3127. <https://doi.org/10.1596/1813-9450-3127>

Bakešová, M. (2017). *Zedníci budou dražší – zedničina tak bude čím dál lukrativnějším oborem*. Střední škola technická. <https://kourilkova8.cz/2017/05/zednici-budou-drazsi-zednicina-tak-bude-cim-dal-lukrativnejsim-oborem/>

Bartůšková, Z. (2023). *Vládní návrh daňových změn pro roky 2024 a 2025*. portál.POHODA. <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ostatni-dane/vladni-navrh-zmen-pro-roky-2024-a-2025/>

Beránek, M., & Zeman, D. (2021). *Zednická lžice: historie a současná praxe*. ASB-portal.cz. <https://www.asb-portal.cz/stavebnictvi/zednicka-lzice-historie-a-soucasna-praxe>

Brzorád, J. (2019). *Jak založit s.r.o. v oboru zednictví*. Jak založit s.r.o. a podnikat. <https://www.jak-zalozit-sro-a-podnikat.cz/clanky/jak-zalozit-s-r-o-v-oboru-zednictvi/>

Bureš, M. (2017). *Jaký podíl HDP tvoří malé a střední podniky? Jsou opravdu, tak důležité?*. Finance.cz. <https://www.finance.cz/501303-male-a-stredni-podniky/>

Businessinfo.cz (2019). *Obchodní korporace – založení a vznik*. Dostupné 20. 11. 2023 z <https://www.businessinfo.cz/navody/obchodni-korporace-zalozeni-a-vznik-ppbi/4/#zalozeni-a-vznik-spolecnosti-s-rucenim-omezenym>

Businessinfo.cz (2020). *Základy daňového řízení*. Dostupné 22. 11. 2023 z <https://www.businessinfo.cz/navody/zaklady-danoveho-rizeni-ppbi/2/#h-da>

Businessinfo.cz (2022). *Dun & Bradstreet: V prvním kvartálu vzniklo podprůměrné množství nových firem*. Dostupné 20. 11. 2023 z <https://www.businessinfo.cz/clanky/dun-bradstreet-v-prvnim-kvartalu-vzniklo-podprumerne-mnozstvi-novych-firem/>

Carnegie, G., Parker., L., & Tsahuridu, E. (2021). It's 2020: What is Accounting Today?. *Australian Accounting Review*, 96(31), 65–73. 10.1111/auar.12325

- CEEC Research (2023). *Kvartální analýza českého stavebnictví*. https://ceec.eu/wp-content/uploads/2023/11/Kvartalni-analyza-ceskeho-stavebnictvi-Q4_2023.pdf
- Color Line, s.r.o. (2006). *Živnostenský list PO*. Interní dokument podniku Color Line, s.r.o. se sídlem v Ledcích.
- Color Line, s.r.o. (2023). *Účetní výkazy*. Interní dokumenty podniku Color Line, s.r.o. se sídlem v Ledcích.
- Color Line, s.r.o. (2024). *Účetní data (2004–2024) podniku Color Line, s.r.o.* Interní dokumenty podniku Color Line, s.r.o. se sídlem v Ledcích.
- Černohorský, J., & Teplý, P. (2011). *Základy financí*. Grada Publishing.
- Česká tisková kancelář (2021). *Řemeslníci jsou příliš drazí, myslí si polovina Čechů. Na jejich práci se čeká týdny*. Aktuálně.cz. <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/pruzkum-polovina-lidi-mini-ze-ceny-za-sluzby-remeslniku-jsou/r~c4e3b7a0448611ec8a900cc47ab5f122/>
- Český statistický úřad (2017). *Klasifikace produkce (CZ-CPA)*. Dostupné 8. 3. 2024 z https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny
- Český statistický úřad (2020). *Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)*. BusinessINFO.cz. <https://www.businessinfo.cz/navody/klasifikace-ekonomickyh-cinnost-cz-nace/>
- Český statistický úřad (2023). *Inflace, spotřebitelské ceny*. Dostupné 30. 11. 2023 z https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny
- Deník veřejné správy (2023). *Připravuje se nový zákon o účetnictví*. Dostupné 20. 11. 2023 z <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6924821>
- Drescher, S. (2007). *What is entrepreneurship? – Historical approach and critical discussion* [Seminar paper, The Robert Gordon University]. GRIN Verlag. <https://www.grin.com/document/79134>
- Dvořáková, D. (2021) *Základy účetnictví*. (3. vyd.). Wolters Kluwer.
- EKONOM Systém (2023). *Připravované změny v legislativě*. Dostupné 20. 11. 2023 z <https://ekonom-system.cz/pripravovane-zmeny-v-legislative/>
- Evropská společenství (2006). *Nová definice malých a středních podniků – Uživatelská příručka a vzor prohlášení*. https://www.dotaceeu.cz/getmedia/7bd6ab99-01ea-4940-8247-cba566022d14/MSP_7bd6ab99-01ea-4940-8247-cba566022d14.pdf
- Finanční správa (2023). *Finanční správa*. Dostupné 15. 9. 2023 z <https://www.financnisprava.cz/>
- Haas Kubátová, A. (2020). *Směrná účtová osnova pro podnikatele*. portál.POHODA. <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/smerna-uctova-osnova-pro-podnikatele/>
- Hamerníková, B. (2017). *Veřejné finance – vybrané problémy*. Wolters Kluwer.
- Hejduková, P. (2015). *Veřejné finance – teorie a praxe*. C. H. Beck
- Hinke, J., & Bárková, D. (2017). *Účetnictví I*. (3. vyd.). Grada Publishing.
- Jake&James (2022). *Vyplacení peněz z firmy a zdanění podílu na zisku*. Dostupné 3. 4. 2024 z <https://www.jake-james.cz/blog/vyplata-penez-z-firmy>

- Jake&James (2023). *Daňové a účetní změny od roku 2024. Co se chystá?.* Dostupné 22. 11. 2023 z <https://www.jake-james.cz/blog/danove-zmeny-2024>
- Janeba, O. (2021). *Zednické řemeslo patří k národní tradici.* CSČM. <https://www.cscm.cz/zednicke-remeslo-patri-k%E2%80%AFceske-narodni-tradici/>
- Klempíř, M., Čížek, B., & Novotná, A. (2023). *Společné šetření SP ČR a ČNB v nefinančních podnicích.* https://www.spcr.cz/images/SPCR_CNB_setreni_2Q_2023.pdf
- Kubátová, K. (2018). *Daňová teorie a politika* (7. vyd.). Wolters Kluwer.
- Kuneš, Z., Polanská, P., Paikert, O., & Galočík, S. (2023). *DPH 2023 – výklad s příklady.* (19. vyd.). Grada Publishing.
- Leitner-Hanetseder, S., Lehner, O. M., Eisl, C., & Forstenlechner, C. (2021). A profession in transition: Actors, tasks and roles in AI-based accounting. *Journal of Applied Accounting Research*, 22(3), 539-556. <https://doi.org/10.1108/jaar-10-2020-0201>
- Linx, P., Lodrová, M., Kopecká, Š., & Folwarczny, Z. (2023). *Článek: Daňové změny v konsolidačním balíčku představeném vládou.* BDO Česká republika. <https://www.bdo.cz/cs-cz/temata/dane/danove-zmeny-v-konsolidacnim-balicku-predstavenem-vladou>
- Losbichler, H., & Lehner, O. M. (2021). Limits of artificial intelligence in controlling and the ways forward: A call for future accounting research. *Journal of Applied Accounting Research*, 22(2), 365-382. <https://doi.org/10.1108/jaar-10-2020-0207>
- Maaytová, A., Ochrana, F., Pavel, J., Sedmihradská, L, Tepperová, J., & Vitek, L. (2015). *Veřejné finance v teorii a praxi.* Grada Publishing.
- Marková, H. (2023). *Daňové zákony 2023.* Grada Publishing.
- Martinovičová, D., Konečný, M., & Vavřina, J. (2014). *Úvod do podnikové ekonomiky.* Grada Publishing.
- Matonoha, D. (2023). *Zednické klání jako připomínka důležitosti stavebních řemeslníků.* Svaz podnikatelů ve stavebnictví. <https://www.sps.cz/clanky/aktuality-z-kraju/moravskoslezsky/zednicke-klani-jako-pripominka-dulezitosti-stavebnich-remeslniku/>
- Mečířová, L. (2019). *Chcete rozjet podnikání? Nejdříve si vyberte právní formu.* Finance. <https://www.finance.cz/518889-pravni-formy-podnikani/>
- Ministerstvo financí České republiky (MFCR) (2023). *Ministerstvo financí České republiky. (Účetní a daňové zákony.)* Dostupné 15. 9. 2023 z <https://www.mfcr.cz/>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí (2023). *Národní soustava povolání – zedník.* NSP. <https://nsp.cz/jednotka-prace/zednik>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2013). *Koncepce podpory MSP 2014-2020.* Businessinfo.cz. <https://www.businessinfo.cz/navody/koncepce-politiky-msp-2014-2020/>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2016). *Řemeslná živnost pro právnické osoby se sídlem na území ČR.* Dostupné 1. 12. 2023 z <https://www.businessinfo.cz/navody/remeslna-zivnost-po-sidlo-na-uzemi-cr/>

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2021). *Strategie podpory malých a středních podniků v České republice pro období 2021-2027*. <https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/2021/3/Strategie-podpory-MSP-v-CR-pro-obdobi-2021-2027.pdf>

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2023). *Počty živností dle oborů v jednotlivých krajích*. Dostupné 6. 12. 2023 z <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/pocty-zivnosti-dle-oboru-v-jednotlivych-krajich--222296/>

Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2024). *Veřejný rejstřík a Sběrka listin*. Dostupné 8. 3. 2024 z <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

Morávek, D. (2023). *Změny dohod z konsolidačního balíčku znamenají jejich konec, tvrdí podnikatelé*. Podnikatel.cz. <https://www.podnikatel.cz/clanky/zmeny-u-dohod-z-konsolidacniho-balicku-znamenaji-jejich-konec-tvrdi-podnikatele/>

Novotný, P. (2023). *Účetnictví pro úplné začátečníky 2023*. (17. vyd.). Grada Publishing.

OECD (2020). *Financing SMEs and Entrepreneurs 2020: An OECD Scoreboard. 11. Czech Republic*. Dostupné 30. 11. 2023 z <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/4883c7cb-en/index.html?itemId=/content/component/4883c7cb-en>

Ochrana, F., Pavel, J., Vitek, L., Maaytová, A., & Urbánek, V. (2010). *Veřejný sektor a veřejné finance*. Grada Publishing.

Pavlásek, C., & Hejduková, P. (2011). *Veřejné finance a daně v České republice* (2. vyd.). NAVA.

Pokorná, L. (2021). *Režim přenesené daňové povinnosti: Kdy se použije a co to znamená?*. Podnikatel.cz <https://www.podnikatel.cz/clanky/rezim-prenesene-danove-povinnosti-kdy-se-pouzije-a-co-to-znamená/>

Pokorná, L. (2023). *Jak správně účtovat o výsledku hospodaření?*. Podnikatel.cz. <https://www.podnikatel.cz/clanky/uctovani-o-vysledku-hospodareni/>

Profi-kancelář s.r.o. (2023). *Živnost zednictví – podmínky*. Dostupné 1. 12. 2023 z <https://www.profi-kancelar.cz/jak-ziskat-zivnostensky-list/zivnost-zednictvi-podminky/>

Příbyl, P. (2019). *Dobří zedníci berou i 330 korun na hodinu. Sehnat se ale téměř nedají*. iDnes.cz. https://www.idnes.cz/usti/zpravy/ustecky-kraj-zednici-elektrikari-remesla-urad-prace.A190102_448198_usti-zpravy_mi

Rubáková, V. (2015). *Účetnictví pro úplné začátečníky 2015* (9. vyd.). Grada Publishing.

Rydvalová, P. (2014). *Malé a střední podnikání v podmínkách České republiky od 1. 1. 2014*. (2. vyd.). Liberec: VÚTS.

Schallmo, D.R.A., & Williams, Ch.A. (2018). *Digital Transformation Now! Guiding the Successful Digitalization of Your Business Model*. Springer.

Skálová, J., & Suková, A. (2023). *Podvojně účetnictví 2023*. (29. vyd.). Grada Publishing.

Solitea (2023). *Jaké daně platí jako s. r. o. a jak na nich ušetřit*. iDoklad. <https://www.idoklad.cz/blog/jake-dane-plati-jako-s-r-o-a-jak-na-nich-usetrit>

Součková, L. (2019). *Zedníků je málo, učňů ještě méně. Studenty má přilákat stipendium*. Deník.cz <https://www.denik.cz/regiony/zedniku-je-malo-ucnu-jeste-mene-20190718.html>

Srpová, J., Andera, M., Dvouletý, O., Habrmanová, B., Küchler, J., Lukeš, M., Mareš, J., & Svobodová, I. (2020). *Začínáme podnikat: s případovými studii začínajících podnikatelů*. Grada Publishing.

Srpová, J., Řehoř, V., Grančičová, K., Habrmanová, B., Junger, J., Kešner, M., Koubek, J., Kubálková, M., Kubíčková, D., Kunz, V., Mikoláš, Z., Režňáková, M., Svobodová, I., Šašek, P., Šubertová, E., Březina, T., Frolík, Z., Háša, J., Homola, H., ...Vohánka, M. (2010). *Základy podnikání*. Grada Publishing.

Straková, J., Váchal, J., Vochozka, M., Caha, Z., Pártlová, P., Vaničková, R., Kmecová, I., Urban, J., & Bílek, S. (2020). *Malé a střední podniky v ČR – současnost a vize*. Grada Publishing.

Široký, J. (2009). *Daňové teorie – s praktickou aplikací* (2. vyd.). C. H. Beck.

Taušl Procházková, P., Jiřincová, M., Jelínková, E., & Lišková, J. (2017). *Úvod do podnikové ekonomiky*. Západočeská univerzita v Plzni.

Truhlářová, M. (2020). *Jak účtovat o pozastávkách – zádržném?*. portál.POHODA. <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/jak-uctovat-o-pozastavkach-%E2%80%93-zadrznem/>

Úřad vlády České republiky (2023). *Portál informačního systému ODok Úřadu vlády České republiky*. Dostupné 22. 11. 2023 z <https://odok.cz/portal/>

Vavroň, J., & Ginter, J. (2019). *Chybějí zedníci, mladí nemají o tuto profesi zájem*. Novinky.cz. <https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-chybeji-zednici-mladi-nemaji-o-tuto-profesi-zajem-40271481>

Veber, J., Srpová, J., Cardová, Z., Dvořáková, Z., Habrmanová, B., Hartman, L., Hrabal, J., Krejčí, F., Křížek, M., Kubálková, M., Kunz, V., Mikoláš, Z., Müllerová, J., Pešek, O., Sekanina, J., Svobodová, I., Šiman, J., Veber, J., & Vojík, V. (2012). *Podnikání malé a střední firmy* (3. vyd.). Grada Publishing.

Vejvodová, A. (2022). *Kamil Jeřábek: Zedníků už více nebude, do patnácti let budou domy stavět roboti*. *Economia*, a.s. <https://ekonom.cz/c1-67082480-kamil-jerabek-zedniku-uz-vice-nejbude-do-patnacti-let-budou-domy-stavet-roboti>

Vilimová, A. (2023). *Zednické klání 2023 zná vítěze*. *Učitelství noviny*, 126(23), 26. <https://amsp.cz/wp-content/uploads/2023/06/ucitelske-noviny-2023-06-06-strana-26.pdf>

Vláda ČR (2023). *Vláda představila ozdravný plán pro veřejné finance Česko ve formě*. Dostupné 22. 11. 2023 z <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-predstavila-ozdravny-plan-pro-verejne-finance-cesko-ve-forme-205388/#>

Vlčková, M. (2020). *Základní principy a postupy v účetnictví*. Wolters Kluwer.

Vychopeň, J. (2022). *Společnost s ručením omezeným z daňového a účetního pohledu* (5. vyd.). Wolters Kluwer.

Zákony pro lidi (2023). *Sbírka zákonů ČR*. Dostupné 20. 11. 2023 z <https://www.zakonyprolidi.cz/>

Založení s.r.o. (2019). *Co je potřeba k podnikání v oboru zednictví?*. Dostupné 1. 12. 2023 z: <https://zalozeni-sro.biz/co-je-potreba-k-podnikani-v-oboru-zednictvi/>

Seznam tabulek

Tab. 1: Charakteristika společností s ručením omezeným	11
Tab. 2: Kategorie účetních jednotek	17
Tab. 3: Kategorie malých a středních podniků	29
Tab. 4: Výpis z obchodního rejstříku – Color Line s.r.o.	38
Tab. 5: Přehled velkých zakázek Color Line s.r.o. (2019–2024)	40
Tab. 6: Zaúčtování nákupu DHM (bagru) včetně jeho postupných úhrad	43
Tab. 7: Účtování o nedokončené výrobě	44
Tab. 8: Rozdělení VH (2021) a nerozděleného zisku minulých let.....	45
Tab. 9: Zaúčtování nákupu služeb v režimu RCH (2023)	46
Tab. 10: Zaúčtování osobních nákladů	47
Tab. 11: Porovnání odvodu SP zaměstnance.....	48
Tab. 12: Odpisy DHM (bagr)	48
Tab. 13: Přehled vlastních modulů Money S3.....	49
Tab. 14: Výpočet daně z příjmu právnických osob	51
Tab. 15: Čerpání nadměrného odpočtu DPH.....	52
Tab. 16: Návrh na účtování pozastávky.....	54
Tab. 17: Doporučené účetní odpisy DHM (bagr).....	55
Tab. 18: Porovnání odvodového zatížení hrubé mzdy a VH před zdaněním (2024).....	56

Seznam obrázků

Obr. 1: Vývoj počtu kapitálových společností v ČR (2016–I.Q 2022)	11
Obr. 2: Daňový systém ČR	22
Obr. 3: Vývoj počtu podnikatelských subjektů v ČR (2019–2023)	30
Obr. 4: Vývoj počtu zaměstnanců Color Line s.r.o. podle typu smlouvy	39

Seznam příloh

Příloha A: Živnostenský list PO

Příloha B: VZZ a Rozvaha (ve zkráceném rozsahu) – 2023

Příloha A: Živnostenský list

Magistrát města Plzně
živnostenský úřad
306 32 Plzeň, Tylova 36

Č. j.: Zm.5757/06
Ev. č.: 340500-100008

Živnostenský list

vydaný právnické osobě

se na základě oznámení
- změny sídla
ze dne 12.06.2006
dle § 49 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění
pozdějších předpisů, mění takto:

Obchodní firma: **Color Line s.r.o.**
Identifikační číslo: **26367572**
Sídlo: **Jablonského 591/1
326 00, Plzeň - Východní Předměstí**
Předmět podnikání: **Zednictví**

Živnostenský list se vydává na dobu neurčitou.
Den vzniku živnostenského oprávnění: 02.02.2004

V Plzni dne 13.06.2006

Mgr. Jiří Špak
vedoucí živnostenského úřadu

ID RZP 867960 ZIV 1.1p005/1008 OPR 0046-019

Zdroj: Color Line s.r.o. (2006)

Příloha B: VZZ a Rozvaha (ve zkráceném rozsahu) – 2023

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2023

(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2023	12	26367572

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky:

Color Line s.r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště:

č.p. 222

Ledce

330 14

Česká Republika

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	001	5 473,38	7 244,01
II.	Tržby za prodej zboží	002	0,00	7,07
A.	Výkonová spotřeba	003	2 941,95	3 368,04
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	007	13,70	1 095,94
D.	Osobní náklady	009	786,45	663,00
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	014	392,32	155,73
III.	Ostatní provozní výnosy	020	60,00	0,00
F.	Ostatní provozní náklady	024	30,72	18,92
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	030	1 368,24	1 949,45
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	039	0,03	0,03
K.	Ostatní finanční náklady	047	3,30	5,99
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	048	-3,27	-5,96
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	049	1 364,97	1 943,49
L.	Daň z příjmů	050	260,49	369,36
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	053	1 104,48	1 574,13
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	055	1 104,48	1 574,13
*	Čistý obrát za účetní období	056	5 533,41	7 251,11

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

ROZVAHA ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2023

(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2023	12	26367572

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky:

Color Line s.r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště:

č.p. 222

Ledce

330 14

Česká Republika

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	001	10 913,53	-1 765,19	9 148,34	7 187,10
B.	Stálá aktiva	003	6 169,39	-1 765,19	4 404,20	3 069,58
C.	Oběžná aktiva	037	4 744,14	0,00	4 744,14	4 117,52

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Běžné	Minulé
			účetní období 5	účetní období 6
	PASIVA CELKEM	001	9 148,35	7 187,09
A.	Vlastní kapitál	002	3 430,47	2 329,99
B. + C.	Cizí zdroje	024	5 717,88	4 857,10
C.	Závazky	030	5 717,88	4 857,10

Zdroj: Color Line s.r.o. (2023)

Abstrakt

Fišerová, D. (2024). *Daňová a účetní specifika vyplývající ze zaměření činnosti zvoleného ekonomického subjektu*. [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: daně, účetnictví, podnik, společnost s ručením omezeným, malé a střední podniky, živnostenské podnikání, zednictví

Předložená bakalářská práce se zaměřuje na identifikaci daňových a účetních specifík vyplývajících ze zaměření činnosti zvoleného ekonomického subjektu – společnosti s ručením omezeným. Práce se ve své teoretické části zabývá stěžejními oblastmi, jako je podnikání, účetnictví a daňová problematika. V rámci jednotlivých kapitol je uvedena jejich regulace v České republice. Mimoto se autorka věnuje tématu malých a středních podniků a charakteristice zaměření zvolené společnosti – zednictví. V praktické části práce následuje představení vybraného podniku a navazující analýzy zpracování účetnictví a daní, na jejichž základě jsou účetní jednotce stanovena doporučení. Z šetření vyplývají návrhy na zlepšení stávajících účetních postupů a způsobu zpracování daní za účelem zvýšení likvidity podniku.

Abstract

Fišerová, D. (2024). *Tax and accounting specifics resulting from the focus of the activity of selected economic entity*. [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Key words: taxes, accounting, enterprise, limited liability company, small and medium-sized enterprises, trade business, masonry

The presented bachelor thesis focuses on the identification of tax and accounting specifics resulting from the focus of the activity of selected economic entity – a private limited company. In its theoretical part, the thesis deals with key areas such as business, accounting and tax issues. Within the individual chapters, their regulation in the Czech Republic is presented. In addition, the author deals with the topic of small and medium-sized enterprises and the characteristics of the business activity of the chosen company - masonry. The practical part of the thesis contains the introduction of the selected company and the follow-up analysis of accounting and tax processing, on the basis of which recommendations are made to the accounting unit. Study shows suggestions for increasing the liquidity of the enterprise by optimizing the existing accounting procedures and tax processing.